

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญข่าว

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนโดย นางพนมวัลย์ แดงบุสดี

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

สาระสำคัญ

การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านสามารถพัฒนาและฝึกฝนได้ ด้วยเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ และเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการอ่าน การศึกษาค้นคว้าและการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบในเรื่องนี้แล้ว มีความสามารถดังนี้

1. บอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
2. บอกขั้นตอนของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
3. บอกลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาได้ถูกต้อง
4. ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาได้ถูกต้อง
5. จับใจความสำคัญของข่าวที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
6. ตอบคำถามจากแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 80

สาระการเรียนรู้

1. การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องทีอ่าน
2. พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ
  - 2.1 สามารถจำแนกประเภทของงานเขียนได้
  - 2.2 สามารถแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็นได้

- 2.3 สามารถอธิบายความหมายของคำ สำนวน โวหารได้
- 2.4 สามารถตัดสินได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิดได้
- 2.5 สามารถบอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้
- 2.6 สามารถบอกแนวคิดหลักได้
- 2.7 สามารถบอกน้ำเสียง หรือความรู้สึกของผู้เขียนได้
- 2.8 สามารถบอกโครงเรื่อง สรุปเรื่องได้
- 2.9 สามารถประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้

3. เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เป็นการอ่านที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้อ่าน ให้มีความรอบรู้ สามารถสรุปสาระสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ชั้นเตรียม

- 3.1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
- 3.1.2 การปรับความเร็ว
- 3.1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม

3.2 ชั้นอ่าน

- 3.2.1 การสำรวจ
- 3.2.2 การติดตาม
- 3.2.3 การจดบันทึก

3.3 ชั้นสรุป

- 3.3.1 การจำ
- 3.3.2 การประเมินผล

4. การฝึกอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาเกี่ยวกับข่าว “พสกนิกรร่วมใจส่งเจ้าฟ้าฯ เสด็จสวรรคาลัย”

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายความหมาย และพฤติกรรม
การอ่านจับใจความสำคัญ

1.2 นักเรียนอ่านความหมาย และขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญจากใบความรู้แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามเกี่ยวกับ

1.2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

1.2.2 ขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ

2. ขั้นตอนการสนทนา

2.1 ครูนำแผนภูมิการอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ให้นักเรียนอ่าน พร้อมทั้งอธิบายกิจกรรมในแต่ละลำดับขั้นตอนเพื่อนำไปปฏิบัติ

2.2 นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง ข่าวก้าว แล้วทำแบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของข่าว

2.3 ครูแจกแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญข่าว “พสกนิกรร่วมใจส่งเจ้าฟ้าฯ เสด็จสวรรคาลัย”

2.4 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ดังนี้

2.4.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

1) ครูนำแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญข่าว “พสกนิกรร่วมใจส่งเจ้าฟ้าฯ เสด็จสวรรคาลัย” จากไทยรัฐ ออนไลน์ ฉบับวันจันทร์ ที่ 9 เมษายน 2555 ให้นักเรียนดูภาพข่าว สนทนาเกี่ยวกับรายละเอียดของข่าวที่นักเรียนได้รับทราบจากสื่ออื่น ๆ

2) แจงให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้เรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญข่าว โดยฝึกอ่านตามขั้นตอนของเทคนิคพาโนรามา แล้วให้นักเรียนศึกษาขั้นตอนการอ่าน โดยใช้เทคนิคพาโนรามา จากแผนภูมิ

3) ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านข่าว “พสกนิกรร่วมใจส่งเจ้าฟ้าฯ เสด็จสวรรคาลัย” ว่าเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของข่าว

2.4.2 การปรับความเร็ว

นักเรียนศึกษาสาระสำคัญเกี่ยวกับข่าวจากใบความรู้โดยครูอธิบาย ให้นักเรียนทราบว่า ข่าวคือ การรายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในความสนใจใคร่รู้ของประชาชน ข่าวที่ดีจะมีความสำคัญและความน่าสนใจ แบ่งประเภทเป็นข่าวหนักและข่าวเบา โครงสร้างของข่าวแบ่งออกได้ 3 ส่วน ได้แก่ พาดหัวข้อข่าว ความนำ และเนื้อข่าว รูปแบบการเขียนข่าวที่นิยมเขียนได้แก่ แบบพีรามิดหัวกลับ กล่าวคือ

เขียนข่าวเรียงจากส่วนที่สำคัญที่สุดไปถึงส่วนที่สำคัญน้อยที่สุด และแบบปิรามิดหัวตั้ง คือเขียนข่าวเรียงจากส่วนสำคัญน้อยที่สุดเรียงไปถึงส่วนที่สำคัญมากที่สุด ดังนั้นในขั้นนี้ นักเรียนต้องอ่านและพิจารณาและอ่านแบบกวาดสายตาหรืออ่านแบบข้ามคำในส่วนที่ไม่สำคัญเพื่อเก็บเฉพาะใจความสำคัญของเนื้อหาข่าว

2.4.3 การตั้งคำถาม

นักเรียนดูพาดหัวข่าว แล้วช่วยกันตั้งคำถามว่า อยากรบอะไร

จากข่าว เช่น

- 1) เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน
- 2) เหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างไร
- 3) ผลเป็นอย่างไร

ฯลฯ

ครูเขียนคำถามของนักเรียนลงบนกระดาน โดยยังไม่หาคำตอบ

2.5 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ขั้นที่ 2
ขั้นอ่าน ดังนี้

2.5.1 การสำรวจ

ครูให้นักเรียนสำรวจข่าวที่จะอ่านทั้งหมดอย่างคร่าว ๆ เช่น ข้อความที่พาดหัวข่าว อักษรย่อ คำยาก และดูแลย่อหน้าอย่างคร่าว ๆ และสังเกตว่าเนื้อหาข่าวตอนใดมีสาระสำคัญสอดคล้องกับหัวข้อข่าวมากที่สุด

2.5.2 การติดตาม

นักเรียนเริ่มอ่านข่าวอย่างละเอียด โดยกำหนดเวลาให้อ่านประมาณ 5 นาที ในขณะที่อ่านพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

2.5.3 การจดบันทึก

นักเรียนขีดเส้นใต้ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า แล้วจดบันทึก

2.5.4 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ขั้นที่ 3
ขั้นสรุป ดังนี้

1) การจำ

นักเรียนช่วยกันสรุปความของแต่ละย่อหน้าจากที่นักเรียนจดบันทึกใจความสำคัญไว้

2) การประเมินผล

2.1) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนข่าวที่อ่าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามที่เขียนไว้บนกระดาน เพื่อประเมินผลว่านักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากการอ่านตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ และนักเรียนสามารถเก็บข้อมูลรายละเอียดได้มากน้อยเพียงใด

2.2) นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของข่าว

3) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ

4) เก็บกระดาษคำตอบ แล้วให้นักเรียนช่วยกันเฉลยแบบทดสอบ โดยครูอธิบายให้แนวการคิดเกี่ยวกับการตอบแบบทดสอบในแต่ละข้อ

3. ขั้นสรุป

นักเรียนและครูช่วยกันสรุปใจความสำคัญของข่าวอีกครั้ง และร่วมกันสรุปความหมายและขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ พร้อมทั้งร่วมกันสรุปขั้นตอนการอ่านแบบพาโนรามา

สื่อประกอบการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

1. แผนภูมิการอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
2. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
3. ใบความรู้ เรื่อง “ความรู้เรื่องข่าว”
4. แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญข่าว “พสกนิกรร่วมใจส่งเจ้าฟ้าฯ เสด็จสวรรคาลัย”

5. แบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของข่าว

6. แบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของข่าว

7. แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญข่าว

วิธีการวัดผล

1. สังเกตความถูกต้องในการบอกความหมายการอ่านจับใจความสำคัญ
2. สังเกตความถูกต้องในการบอกขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ

3. สังเกตความถูกต้องในการบอกลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
4. สังเกตการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
5. ตรวจสอบฝึกหัดที่ 1 และแบบฝึกหัดที่ 2
6. ตรวจสอบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญข่าว

เครื่องมือการวัดผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
2. แบบฝึกหัด
  - แบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของข่าว
  - แบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของข่าว
3. แบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญข่าว

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

การผ่านเกณฑ์ต้องได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมจากข่าวหลายๆ เรื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการทำแบบฝึกหัด

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางพนมวัลย์ แดงบุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ.....

(นายขวัญใจ อุดมรัตน์)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านแกวิทยา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่อง คือ ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่าใจความสำคัญนี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่างเช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่อง หรือ ความคิดหลักของเรื่องแต่จะเป็นอย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญก็คือสิ่งที่เป็นสาระที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง

ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าก็ได้ จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุดคือ ประโยคที่อยู่ตอนต้นย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อน แล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจน รองลงมาคือประโยคตอนท้ายย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อก่อน แล้วจึงสรุปด้วยประโยคที่เป็นประเด็นไว้ภายหลัง สำหรับจุดที่พบใจความสำคัญยากขึ้นก็คือ ประโยคตอนกลางย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความสังเกตและพิจารณาให้ดี ส่วนจุดที่หาใจความสำคัญ ยากที่สุดคือย่อหน้าที่ไม่มีประโยค ใจความสำคัญปรากฏชัดเจน อาจมีประโยค หรืออาจอยู่รวม ๆ กันในย่อหน้าก็ได้ ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง

แนวการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ มีแนวทางดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะจะเป็นแนวทางกำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้กว้างขวางและรวดเร็ว

3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความสำคัญ ได้ง่าย

4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว

5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำความเข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

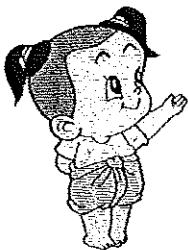
ขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง

2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน

3. อ่านซ้ำตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอน
ถูกต้อง

4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

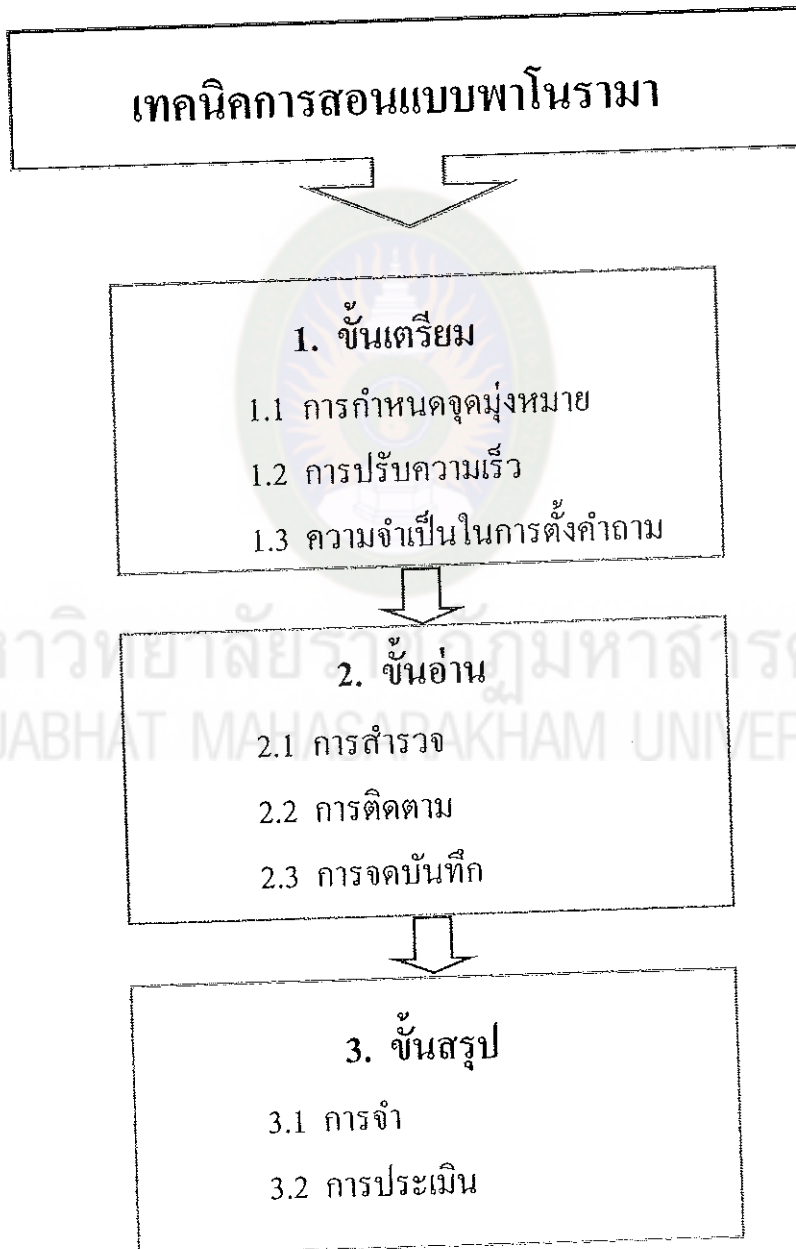

ดูใบความรู้ที่ 2 ต่อไปเลยนะ

แผนภูมิ

การอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา

คำชี้แจง การอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา หมายถึง การอ่านที่มีลำดับขั้นตอน แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ 8 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ใบความรู้ เรื่อง “ความรู้เรื่องข่าว”

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของข่าวได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกประเภทของข่าวได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกส่วนประกอบของข่าวได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนของการอ่านข่าวได้ถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง

ข่าว (News) คือการรายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราว ซึ่งอยู่ในความสนใจใคร่รู้ของประชาชน ข่าวที่ดีมีลักษณะดังนี้

1. มีความสำคัญ หมายถึง เหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรส่วนใหญ่
2. มีความน่าสนใจ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วทำให้ประชาชนสนใจ

ใครติดตาม

ประเภทข่าวโดยทั่วไป แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ข่าวหนัก (Hard news) คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระหนักสมองและมีความสำคัญกับคนส่วนใหญ่ เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจสังคม ข่าวการศึกษา ข่าวแรงงาน ฯลฯ
2. ข่าวเบา (Soft news) คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระเบาสมอง มุ่งให้ความบันเทิงเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน เช่น ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ข่าวอาชญากรรม ฯลฯ

โครงสร้างของข่าว โดยทั่วไปแบ่งออกได้ 3 ส่วนใหญ่ๆ ดังนี้

1. พาดหัวข่าว (Headline) เป็นจุดดึงดูดความสนใจและบอกให้ผู้อ่านรู้ว่าประเด็นสำคัญที่สุดของข่าวนั้นคืออะไร ข่าวที่หนังสือพิมพ์เห็นว่าสำคัญจะพาดหัวข่าวด้วยตัวอักษรตัวใหญ่กว่าข่าวที่มีความสำคัญน้อย
2. ความนำหรือวรรคนำ (Lead) เป็นส่วนที่อยู่ต่อจากพาดหัวข่าว โดยผู้เขียนข่าวจับประเด็นสำคัญของเหตุการณ์ทั้งหมดมารายงานให้ผู้อ่านรับรู้ทันทีอย่างสั้นๆว่า มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง

3. เนื้อข่าว (Body) เป็นรายละเอียดของเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยมีรูปแบบการนำเสนอได้หลายอย่าง เช่น เรียงลำดับเหตุการณ์ตามระยะเวลาที่เกิดเหตุการณ์ เรียงลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญมากไปยังเหตุการณ์ที่สำคัญน้อย (แบบพีระมิดหัวกลับ) หรือ เรียงลำดับเหตุการณ์ที่มีความสำคัญน้อยไปยังเหตุการณ์ที่สำคัญมาก (แบบพีระมิดหัวตั้ง)

การรายงานข่าว โดยทั่วไปมุ่งเสนอสาระสำคัญอย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้อ่านจับใจความ ได้รวดเร็วที่สุด แนวทางการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพจึงควรพิจารณาตามลำดับดังนี้

1. พาดหัวข่าว เป็นจุดบอกรใจความสำคัญที่สุดของข่าวได้ชัดเจนและรวดเร็วที่สุด
2. ความนำหรือวรรคนำ กรณีเขียนข่าวแบบพีระมิดหัวกลับ ความนำหรือวรรคนำ จะสรุปใจความสำคัญของข่าวทั้งหมดอย่างสั้นๆ และชัดเจนที่สุด แต่ถ้าเขียนแบบพีระมิดหัวตั้ง ซึ่งไม่ค่อยนิยมมากนัก ความนำหรือวรรคนำจะไม่ใช่จุดใจความสำคัญแต่อย่างใด

3. เนื้อข่าว เป็นรายละเอียดที่ขยายใจความของข่าวเท่านั้น

การอ่านข่าวมีข้อควรระวังคือ ความถูกต้องในการรายงานข้อเท็จจริง เพราะหนังสือพิมพ์ เป็นสื่อที่ผลิตแข่งกับเวลาเพื่อนำเสนอข่าวได้รวดเร็วที่สุด โอกาสผิดพลาดคลาดเคลื่อนจึงมีได้เสมอ

คราวนี้ไปฝึกปฏิบัติจริงกันเลยดีกว่า

แบบฝึกหัดที่ 1

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง ความรู้เรื่องข้าว

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง ความรู้เรื่องข้าว แล้วตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของข้าว
(ข้อละ 2 คะแนน)

1. ข้าว คือ อะไร

ตอบ .....

2. ข้าวแบ่งออกเป็นกี่ชนิด

ตอบ .....

3. ข้าวหนักคือข้าวลักษณะใด

ตอบ .....

4. ข้าวเบาคือข้าวลักษณะใด

ตอบ .....

5. พาดหัวข้าวคืออะไร

ตอบ .....

ชื่อ.....ชั้นประถมศึกษาปีที่.....เลขที่.....

แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญข่าว

ข่าว “พสกนิกรร่วมใจส่งเจ้าฟ้าฯ เสด็จสวรรคาลัย”

พระเจ้าอยู่หัว-พระราชินีเสด็จพระราชทานเพลิงสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทรงประกอบพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี โดยมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ พระราชทาน สัปตปฎลเศวตฉัตร กางกั้นพระโกศ ด้านทุกหน่วยงานเตรียมพร้อมรับมือคลื่นมหาชน ร่วมรับเสด็จฯ รวมทั้งร่วมแสดงความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนฯ ผู้สวรรคาลัยเป็นครั้งสุดท้าย

งานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่จัดอย่างยิ่งใหญ่สมพระเกียรติตามราชประเพณีไทย โบราณ มีขึ้นเมื่อเย็นวันที่ 8 เม.ย. โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลออกพระเมรุ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง โดยในการนี้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี พระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชาทินัดดามาตุ พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ เสด็จฯ ร่วมในพิธีด้วย ท่ามกลางบุคคลสำคัญ อาทิ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผบ.ทบ. ใฝ่ฯรับเสด็จ

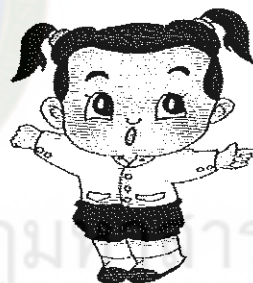
ทั้งนี้ในเวลา 17.30 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ขึ้นยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ทรงประกอบพิธีทางศาสนา จากนั้นโปรดเกล้าฯ ให้อารักขา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี อ่านพระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ พระราชทานสัปตปฎลเศวตฉัตรกางกั้นพระโกศ ลำดับต่อมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูปประจำพระชนมวารของสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาฯ หน้าพระแท่นราชบัลลังก์ นพปฎลมหาเศวตฉัตร ทรงถวายพัทธองที่ระลึกงานออกพระเมรุ แด่สมเด็จพระราชาคณะ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช สมเด็จพระราชาคณะ พระราชา คณะที่จะถวาย

พระธรรมเทศนา พระราชาคณะสวดศราทธพรต 30 รูป พระสงฆ์สดับปกรณ์ 86 รูป
 เท้าพระชันษา สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนฯ บรพชิตไทย จีน ญวน 20 รูป
 สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ วัดปากน้ำภาษีเจริญ ถวายพระธรรมเทศนา “ผู้ดำเนินกิจ
 ด้วยปัญญา” พระสงฆ์ 30 รูป สวดศราทธพรต และภายหลังสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
 สยามบรมราชกุมารี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมบุชากัณฑ์เทศน์ ทรงทอดผ้าไตร ย่อม
 ที่ระลึกถวายพระราชาคณะที่ถวายพระธรรมเทศนา พระสงฆ์ 86 รูป รวมทั้งบรพชิตจีน
 และญวน 20 รูป ที่ร่วมสวดมาติกา เสร็จแล้วจึงเสด็จฯ กลับ โดยพระพิธีธรรมสวด
 พระอภิธรรมต่อถึงเวลา 24.00 น. เป็นอันเสร็จสิ้นพระราชพิธีวันแรก

(ไทยรัฐ 9 เมษายน 2555 : ออนไลน์)

เพื่อน ๆ ลองไปทำ
แบบฝึกหัดกันนะครับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบฝึกหัดที่ 2

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญข่าว

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญข่าว ที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม
(ข้อละ 2 คะแนน)

1. ข้อความใดคือพาดหัวข่าว

ตอบ .....

2. ความนำหรือวรรณำของข่าวนี้อยู่ในข้อความตอนใด

ตอบ .....

3. สาระสำคัญของข่าวนี้อยู่ในข้อความตอนใด

ตอบ .....

4. รายละเอียดของข่าวนี้อยู่ในตอนใด

ตอบ .....

5. สรุปใจความสำคัญของข่าวนี้อะไร

ตอบ .....

ชื่อ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่..... เลขที่.....

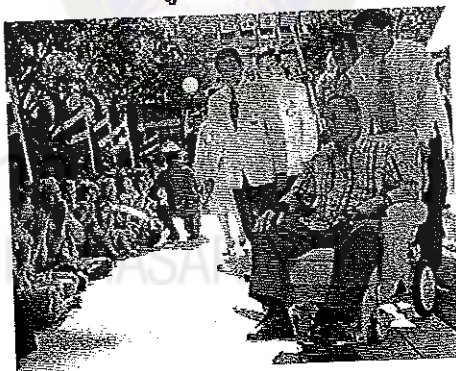
แบบทดสอบหลังเรียน

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญข่าว

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบมีจำนวน 10 ข้อ
2. ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ทักอักษร ก ข ค ง ที่ถูกต้องที่สุด
เพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านข่าว “ในหลวงเสด็จฯ ทรงสักการะพระราชนุสาวรีย์พระบรมราชชนก
พระบรมราชชนกและพระรูปหล่อสมเด็จพระย่า” แล้วตอบคำถามข้อ 1- 5

ข่าว “ในหลวงเสด็จฯ ทรงสักการะพระราชนุสาวรีย์พระบรมราชชนก
และพระรูปหล่อสมเด็จพระย่า”

เมื่อเวลา 15.30 น. วันที่ 6 เมษายน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จพระราชดำเนิน โดยรถเข็นพระที่นั่งลงจากที่ประทับชั้น 16 อาคารเฉลิมพระเกียรติ
โรงพยาบาลศิริราช โดยมี รศ.นพ.ประดิษฐ์ ปัญจวินิน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช
ปิยมหาราชการุณย์ ถวายการเข็นรถเข็นพระที่นั่ง พร้อมด้วย ศ.คลินิก นพ.อุดม คชินทร
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะแพทย์และพยาบาล
ตามเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงฉลองพระองค์เชิ้ตแขนสั้นลายตารางสีชมพู
พระสนับเพลาสีเทา ฉลองพระบาทสีดำ ทรงมีพระพักตร์ที่แจ่มใส

จากนั้น เสด็จฯ ถวายสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร
 อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก ก่อนเสด็จฯ ไปยังอาคารศิริราช 100 ปี ถวายพวงมาลัย
 สักการะพระรูปหล่อสมเด็จพระศรีนครินทร์บรมราชชนนี พร้อมทั้งทรงฉายภาพ จากนั้น
 เสด็จฯ ยังอาคารสยามินทร์ ถวายพวงมาลัยสักการะพระบรมรูปหล่อพระบาทสมเด็จพระ
 พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ก่อนเสด็จฯ ไปสระว่ายน้ำสมาคมศิษย์เก่าแพทยศาสตร์
 ศิริราชพยาบาล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทอดพระเนตรเขื่อนรอบโรงพยาบาลศิริราช รวมทั้ง
 เขื่อนบริเวณด้านคลองบางกอกน้อย ที่ก่อนหน้านี้พระองค์ได้พระราชทานแนวพระราชดำริ
 ให้สร้างเขื่อนสูง 3.20 เมตร จากเดิม 2.8 เมตร เนื่องจากวิกฤตการณ์อุทกภัยเมื่อปี 2554
 ระดับน้ำทะเลปานกลางสูงสุด 2.65 เมตร ซึ่งขณะนี้ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ โดยตลอดทั้งสอง
 ข้างทางมีประชาชนที่ทราบข่าวมาเฝ้ารับเสด็จต่างเปล่งเสียงทรงพระเจริญ บางรายปลื้มปิติ
 เป็นอย่างมากที่ได้ชื่นชมพระบารมีถึงกับน้ำตาไหลเมื่อเห็นพระองค์

ต่อมาเวลา 15.55 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับรถยนต์พระที่นั่ง
 จากอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช เสด็จฯ ยังโรงพยาบาลศิริราชปิยมหาราช
 การ์ณย์ ซึ่งตั้งอยู่ภายในบริเวณโรงพยาบาลศิริราช เมื่อเสด็จฯ ถึงในเวลา 16.00 น.
 ศ.คลินิก นพ.อุดม และ รศ.นพ.ประดิษฐ์ กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับความเป็นมา
 และรายละเอียดของโรงพยาบาล ก่อนที่จะประทับลิฟต์ยังชั้น 7 ของโรงพยาบาลดังกล่าว
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทอดพระเนตรศูนย์แพทย์แผนไทยและสนพระทัยในสมุนไพร
 และภูมิปัญญาไทย ซึ่งเป็นโครงการจัดสร้างศูนย์แพทย์แผนไทยให้ดีที่สุดในโลก โดยมุ่งให้
 เป็นเลิศระดับนานาชาติร่วมกับการรักษาแบบสมัยใหม่ ก่อนทอดพระเนตรทิวทัศน์ของ
 คลองบางกอกน้อยและแม่น้ำเจ้าพระยา

กระทั่งเวลา 18.30 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ กลับยังที่ประทับชั้น
 16 อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช รวมเป็นเวลา 3 ชั่วโมง

(Matichon online ; วันที่ 6 เมษายน 2555 เวลา 19.23 น.)

1. ข่าวนี้อีกเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์พระองค์ใด
  - ก. สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม
  - ข. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
  - ค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
  - ง. สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
2. จากข้อ 1 ทรงฉลองพระองค์อย่างไร
  - ก. ฉลองพระองค์เซ็ดแขนสั้นลายตารางสีชมพู
  - ข. ฉลองพระบาทสีดำ
  - ค. พระสนับเพลาสีเทา
  - ง. ถูกทุกข้อ
3. เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเวลาใด

ก. เวลาเช้าตรู่	ข. เวลาสาย
ค. เวลาบ่าย	ง. เวลาเย็น
4. จากข่าวพระองค์ทรงแสดงถึงคุณธรรมข้อใดมากที่สุด

ก. ความกตัญญู	ข. ความขยัน
ค. ความห่วงใย	ง. ความอดทน
5. จากข่าวข้างต้นพระองค์ทรงสนพระทัย เรื่องใดมากที่สุด
  - ก. ทิวทัศน์ของคลองบางกอกน้อยและแม่น้ำเจ้าพระยา
  - ข. สมุนไพรและภูมิปัญญาไทย
  - ค. สร้างเขื่อนสูง 3.20 เมตร จากเดิม 2.8 เมตร
  - ง. ถวายพวงมาลัยสักการะพระบรมรูปหล่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนอ่านข่าว “ภาพนาที่ระทึก ! เก่งติดก๊าซไฟใหม่ที่อนุสาวรีย์ชัยฯ
เจ้าของพร้อมแม่หนีออกมาได้หวุดหวิด” แล้วตอบคำถามข้อ 6- 10

ข่าว “ภาพนาที่ระทึก ! เก่งติดก๊าซไฟใหม่ที่อนุสาวรีย์ชัยฯ เจ้าของพร้อมแม่
หนีออกมาได้หวุดหวิด”

เมื่อเวลา 12.00 น. ร.ต.อ.กิตติคม วิริยะกิจ พงศ. (สบ 1) สน.พญาไท ได้รับแจ้งเหตุไฟไหม้รถยนต์บริเวณโค้งวงเวียนอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิตรงข้ามโรงพยาบาลราชวิถี ถนนพหลโยธิน แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กทม. จึงรุดไปตรวจสอบที่เกิดเหตุ พร้อมประสานเจ้าหน้าที่ดับเพลิงทำการดับ ในที่เกิดเหตุพบรถยนต์ยี่ห้อซีตรองแวน สีเขียว ทะเบียน 5475 กรุงเทพมหานคร ไฟลุกท่วมเกือบทั้งคัน โดยเฉพาะห้องเครื่องยนต์ หน้ำารถไฟพวยพุ่งกว่า 3 เมตร เจ้าหน้าที่ใช้น้ำและน้ำยาเคมีทำการดับใช้เวลาประมาณ 15 นาที เพลิงจึงสงบ

ร.ต.อ.กิตติคม เปิดเผยว่า เบื้องต้นสอบนายปยุต รัตนภรณ์ อายุ 27 ปี เจ้าของรถ ทราบว่า นายปยุตเป็นผู้ขับรถคันไฟไหม้โดยมารดานั่งเบาะข้างคนขับ เพื่อทำธุระย่านพญาไท มาถึงที่เกิดเหตุเกิดควันไฟออกมาจากช่องแอร์หน้าคอนโซลรถยนต์ จากนั้นมีไฟลุกใต้คอนโซลและห้องเครื่องยนต์ นายปยุตพร้อมมารดาจึงรีบลงจากรถ พร้อมวิ่งไปแจ้งเจ้าหน้าที่ดับเพลิงหน้า รพ.ราชวิถี เพื่อขอถังดับเพลิงมาฉีดแต่ไฟลุกอย่างรวดเร็ว ส่วนสาเหตุไฟไหม้ คาดว่าอาจมาจากสาเหตุรถคันดังกล่าวติดก๊าซแอลพีจี ไม่สมบูรณ์ประกอบกับอุปกรณ์รถยนต์ขัดข้องจนเกิดประกายไฟ ทำให้ก๊าซที่รั่วติดไฟที่ห้องเครื่องยนต์ แต่ต้องรอให้ผู้เชี่ยวชาญมาตรวจสอบสาเหตุให้ชัดเจนกว่านี้

(Matichon online ; วันที่ 7 เมษายน 2555)

6. เป็นข่าวเกี่ยวกับอะไร

ก. แม่ลูกหนีตายได้หวุดหวิด

ข. การดับเพลิงของเจ้าหน้าที่

ค. เก่งติดก๊าซไฟไหม้

ง. รถเก๋งถูกไฟไหม้

7. เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดจากสาเหตุใด

ก. คนขับประมาท

ข. เกิดไฟไหม้ห้องเครื่องยนต์

ค. เกิดไฟไหม้ช่องแอร์หน้าคอนโซลรถยนต์

ง. ติดก๊าซแอลพีจีไม่สมบูรณ์

8. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อคิดเห็น

ก. ได้รับแจ้งเหตุไฟไหม้รถยนต์

ข. คาดว่าอาจมาจากสาเหตุรถคันดังกล่าวติดก๊าซแอลพีจีไม่สมบูรณ์

ค. นายปยุตเป็นผู้ขับรถคันไฟไหม้โดยมารดานั่งเบาะข้างคนขับ

ง. เจ้าหน้าที่ใช้น้ำและน้ำยาเคมีทำการดับใช้เวลาประมาณ 15 นาทีเพลิงจึงสงบ

9. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นบริเวณใด

ก. บริเวณโค้งวงเวียนอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

ข. ตรงข้ามโรงพยาบาลราชวิถี ถนนพหลโยธิน

ค. บริเวณหน้าโรงพยาบาลราชวิถี

ง. ถูกทั้ง ก. และ ข.

10. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเวลาใด

ก. เวลาเช้า

ข. เวลาสาย

ค. เวลาเที่ยง

ง. เวลาบ่าย

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 1

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง ความรู้เรื่องข่าว

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง ความรู้เรื่องข่าว แล้วตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของข่าว
(ข้อละ 2 คะแนน)

1. ข่าว คือ อะไร

ตอบ ข่าว คือการรายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราว ซึ่งอยู่ในความสนใจใคร่รู้
ของประชาชน

2. ข่าวแบ่งออกเป็นกี่ชนิด

ตอบ 2 ชนิด

3. ข่าวหนักคือข่าวลักษณะใด

ตอบ คือข่าวที่มีลักษณะเนื้อหาสาระหนักสมองและมีความสำคัญกับคนส่วนใหญ่

4. ข่าวเบาคือข่าวลักษณะใด

ตอบ คือข่าวที่มีลักษณะเนื้อหาสาระเบาสมอง มุ่งให้ความบันเทิง เพลิดเพลิน
แก่ผู้อ่าน

5. พาดหัวข่าวคืออะไร

ตอบ คือส่วนที่เป็นจุดดึงดูดความสนใจและบอกให้ผู้อ่านรู้ว่า ประเด็นสำคัญ
ที่สุดของข่าวนั้นคืออะไร

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 2

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญข่าว

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญข่าว ที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม
(ข้อละ 2 คะแนน)

1. ข้อความใดคือพาดหัวข่าว

ตอบ “พลกนิกรร่วมใจส่งเจ้าฟ้าฯ เสด็จสวรรคาลัย”

2. ความนำหรือวรรณำของข่าวนี้อยู่ในข้อความตอนใด

ตอบ พระเจ้าอยู่หัว-พระราชินีเสด็จพระราชทานเพลิงสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ

3. สาระสำคัญของข่าวนี้อยู่ในข้อความตอนใด

ตอบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จฯ ทรงประกอบพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ
เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี โดยมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
พระราชทานสัปตปฎลเศวตฉัตรกางกั้นพระโกศ ด้านทุกหน่วยงานเตรียมพร้อมรับมือ
คลื่นมหาชนร่วมรับเสด็จฯ รวมทั้งร่วมแสดงความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ
เจ้าฟ้าเพชรรัตนฯ สู่สวรรคาลัยเป็นครั้งสุดท้าย

4. รายละเอียดของข่าวนี้อยู่ในตอนใด

ตอบ อยู่ในย่อหน้าที่ 2 และ ย่อหน้าที่ 3

5. สรุปใจความสำคัญของข่าวนี้คืออะไร

ตอบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จฯ ทรงประกอบพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ
เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สู่สวรรคาลัยเป็นครั้งสุดท้าย

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญข่าว

1. ก	6. ค
2. ง	7. ง
3. ค	8. ข
4. ก	9. ง
5. ข	10. ก

ขอแสดงความยินดีด้วยนะคะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	บอกความหมายการอ่านจับใจความ	บอกขั้นตอนการอ่านจับใจความ	บอกขั้นตอนเทคนิคพาโนรามา	ปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคพาโนรามา	รวมคะแนน	คิดเป็นร้อยละ	สรุปผล การประเมิน	
		5	5	5	5			20	ผ่าน
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
รวม									
คิดเป็นร้อยละ									

หมายเหตุ ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป หรือได้คะแนนตั้งแต่ 16 คะแนนขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางพนมวัลย์ แดงบุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญข่าว

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนแบบฝึกหัด		คะแนน รวม	คิดเป็น ร้อยละ	สรุปผล การประเมิน	
		แบบ ฝึกหัดที่ 1	แบบ ฝึกหัดที่ 2			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		10	10	20			
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนแบบฝึกหัด		คะแนน รวม	คิดเป็น ร้อยละ	สรุปผล การประเมิน	
		แบบ ฝึกหัดที่ 1	แบบ ฝึกหัดที่ 2			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		10	10	20			
22							
	รวม						
	เฉลี่ย						

หมายเหตุ ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินต้องได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป หรือ ได้คะแนน 16 คะแนน
ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางพนมวัลย์ แดงบุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนโดย นางพนมวัลย์ แดงบุสดี สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านสามารถพัฒนาและฝึกฝนได้ ด้วยเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ และเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการอ่าน การศึกษาค้นคว้าและการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบในเรื่องนี้แล้ว มีความสามารถดังนี้

1. บอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
2. บอกขั้นตอนของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
3. บอกลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาได้ถูกต้อง
4. ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาได้ถูกต้อง
5. สามารถจับใจความสำคัญของบทความที่กำหนดให้อ่านได้ถูกต้อง
6. ตอบคำถามจากแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 80

สาระการเรียนรู้

1. การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
  2. พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ
    - 2.1 สามารถจำแนกประเภทของงานเขียนได้
    - 2.2 สามารถแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็นได้

- 2.3 สามารถอธิบายความหมายของคำ สำนวน โวหารได้
- 2.4 สามารถตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิดได้
- 2.5 สามารถบอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้
- 2.6 สามารถบอกแนวคิดหลักได้
- 2.7 สามารถบอกน้ำเสียง หรือความรู้สึกของผู้เขียนได้
- 2.8 สามารถบอกโครงเรื่อง สรุปเรื่องได้
- 2.9 สามารถประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้

3. เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เป็นการอ่านที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้อ่าน ให้มีความรอบรู้ สามารถสรุปสาระสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ขั้นเตรียม

- 3.1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
- 3.1.2 การปรับความเร็ว
- 3.1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม

3.2 ขั้นอ่าน

- 3.2.1 การสำรวจ
- 3.2.2 การติดตาม

3.2.3 การจดบันทึก

3.3 ขั้นสรุป

- 3.3.1 การจำ
- 3.3.2 การประเมินผล

4. การฝึกอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เกี่ยวกับบทความ “ค่าของชีวิต”

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับความหมาย และพฤติกรรมการอ่าน

จับใจความสำคัญ

1.2 นักเรียนทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับความหมาย และขั้นตอนการอ่านจับใจความจากใบความรู้แล้วร่วมกันอธิบายความหมายและขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ

2. ขั้นตอนการสอน

2.1 นักเรียนร่วมกันบอกลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา พร้อมทั้งอธิบายกิจกรรมในแต่ละลำดับขั้นเพื่อเป็นการทบทวนและนำสู่การปฏิบัติ

2.2 นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง ความหมายของบทความ แล้วทำแบบฝึกหัดที่

1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของบทความ

2.3 ครูแจกแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญบทความเรื่อง “ค่าของชีวิต”

2.4 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ขั้นที่ 1

ขั้นเตรียม ดังนี้

2.4.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

1) ครูนำแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญบทความเรื่อง “ค่าของชีวิต” มาให้นักเรียนอ่าน และร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับรายละเอียดของบทความ และสนทนาเกี่ยวกับบทความที่นักเรียนได้รับทราบจากสื่ออื่นๆ

2) แจ้งให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้เรียนเรื่อง การอ่านจับใจความบทความ โดยฝึกอ่านตามขั้นตอนของเทคนิคพาโนรามา แล้วให้นักเรียนศึกษาขั้นตอนการอ่าน โดยใช้เทคนิคพาโนรามา จากแผนภูมิ

3) ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านบทความ “ค่าของชีวิต” ว่าเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของบทความ

2.4.2 การปรับความเร็ว

นักเรียนศึกษาสาระสำคัญเกี่ยวกับบทความจากใบความรู้ โดยครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนทราบว่า บทความ คือ งานเขียนประเภทร้อยแก้วที่เขียนขึ้นเพื่อเสนอความรู้ ความคิดเห็น หรือความเพลิดเพลิน โดยที่ความรู้ ความคิดเห็น หรือความเพลิดเพลินนั้นเขียนขึ้นจากข้อเท็จจริงที่มีสาระ มีหลักฐานที่เชื่อถือได้ รวมทั้งบทความดังกล่าวจะต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของผู้คน โดยทั่วไป

2.4.3 การตั้งคำถาม

นักเรียนคู่อุปทความ แล้วช่วยกันตั้งคำถามว่า อยากราบอะไร

จากบทความ เช่น

- 1) บทความนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- 2) ผู้เขียนต้องการนำเสนอเรื่องอะไร
- 3) ผลเป็นอย่างไร

นักเรียนเขียนคำถามลงบนกระดาน โดยยังไม่หาคำตอบ

2.5 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบ พาโนรามา ชั้นที่ 2

ขั้นอ่าน ดังนี้

2.5.1 การสำรวจ

ครูให้นักเรียนสำรวจบทความที่จะอ่านทั้งหมดอย่างคร่าว ๆ เช่น ข้อความ ที่เขียนเป็นชื่อเรื่อง อักษรย่อ คำยาก และดูแต่ละย่อหน้าอย่างคร่าว ๆ และสังเกตว่าเนื้อหาตอนใดมีสาระสำคัญสอดคล้องกับชื่อเรื่องของบทความมากที่สุด

2.5.2 การติดตาม

นักเรียนเริ่มอ่านบทความอย่างละเอียด โดยกำหนดเวลาให้อ่านประมาณ 5 นาที ในขณะที่อ่านพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

2.5.3 การจดบันทึก

นักเรียนขีดเส้นใต้ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า แล้วจดบันทึก

2.6 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นที่ 3

ขั้นสรุป ดังนี้

2.6.1 การจำ

นักเรียนช่วยกันสรุปความของแต่ละย่อหน้าจากที่นักเรียนจดบันทึก

ใจความสำคัญไว้

2.6.2 การประเมินผล

1) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนบทความที่อ่าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามที่เขียนไว้บนกระดาน เพื่อประเมินผลว่านักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากการอ่านตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ และนักเรียนสามารถเก็บข้อมูลรายละเอียดได้มากน้อยเพียงใด

2) นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของบทความ

2.6.3 นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ

2.6.4 เก็บกระดาษคำตอบ แล้วให้นักเรียนช่วยกันเฉลยแบบทดสอบ โดยครูอธิบายให้แนวการคิดเกี่ยวกับการตอบแบบทดสอบในแต่ละข้อ

3. ขั้นสรุป

นักเรียนและครูช่วยกันสรุปใจความสำคัญของบทความอีกครั้ง และร่วมกันสรุปความหมายและขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ พร้อมทั้งร่วมกันสรุปขั้นตอนการอ่านแบบ พาโนรามา

สื่อประกอบการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

1. แผนภูมิการอ่าน โดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
2. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
3. ใบความรู้ เรื่อง “ความหมายของบทความ”
4. แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญของบทความ “ค่าของชีวิต”
5. แบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของบทความ
6. แบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของบทความ
7. แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของบทความ

วิธีการวัดผล

1. สังเกตความถูกต้องในการบอกความหมายการอ่านจับใจความสำคัญ
2. สังเกตความถูกต้องในการบอกขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ
3. สังเกตความถูกต้องในการบอกลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
4. สังเกตการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
5. ตรวจสอบแบบฝึกหัดที่ 1 และแบบฝึกหัดที่ 2
6. ตรวจสอบแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของบทความ

เครื่องมือการวัด

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
2. แบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของบทความ

แบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของบทความ

3. แบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของบทความ

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

การผ่านเกณฑ์ต้องได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมจากบทความหลาย ๆ เรื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญ

ในการทำแบบฝึกหัด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ.....

(นางพนมวัลย์ แดงบุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายขวัญใจ อุดมรัตน์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแกวิทยา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

ใจความสำคัญของเรื่อง คือ ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่าใจความสำคัญนี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่างเช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่อง หรือความคิดหลักของเรื่องแต่จะเป็นอย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญก็คือสิ่งที่เป็นสาระที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง

ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าก็ได้ จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุดคือ ประโยคที่อยู่ตอนต้นย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อน แล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจน รองลงมาคือประโยคตอนท้ายย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อยก่อน แล้วจึงสรุปด้วยประโยคที่เป็นประเด็นไว้ภายหลัง สำหรับจุดที่พบใจความสำคัญยากขึ้น ก็คือ ประโยคตอนกลางย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความสังเกตและพิจารณาให้ดี ส่วนจุดที่หาใจความสำคัญยากที่สุดคือย่อหน้าที่ไม่มีประโยคใจความสำคัญปรากฏชัดเจน อาจมีประโยคหรืออาจอยู่รวม ๆ กันในย่อหน้าก็ได้ ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง

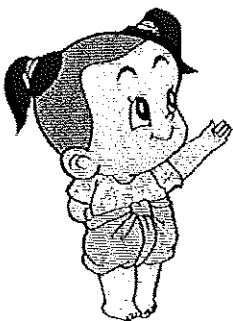
แนวกรอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ มีแนวทางดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะจะเป็นแนวทางกำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
2. สืบรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้กว้างขวางและรวดเร็ว
3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความสำคัญได้ง่าย
4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว
5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำ ความเข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

ขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
  2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน
  3. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอน
- ถูกต้อง
4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

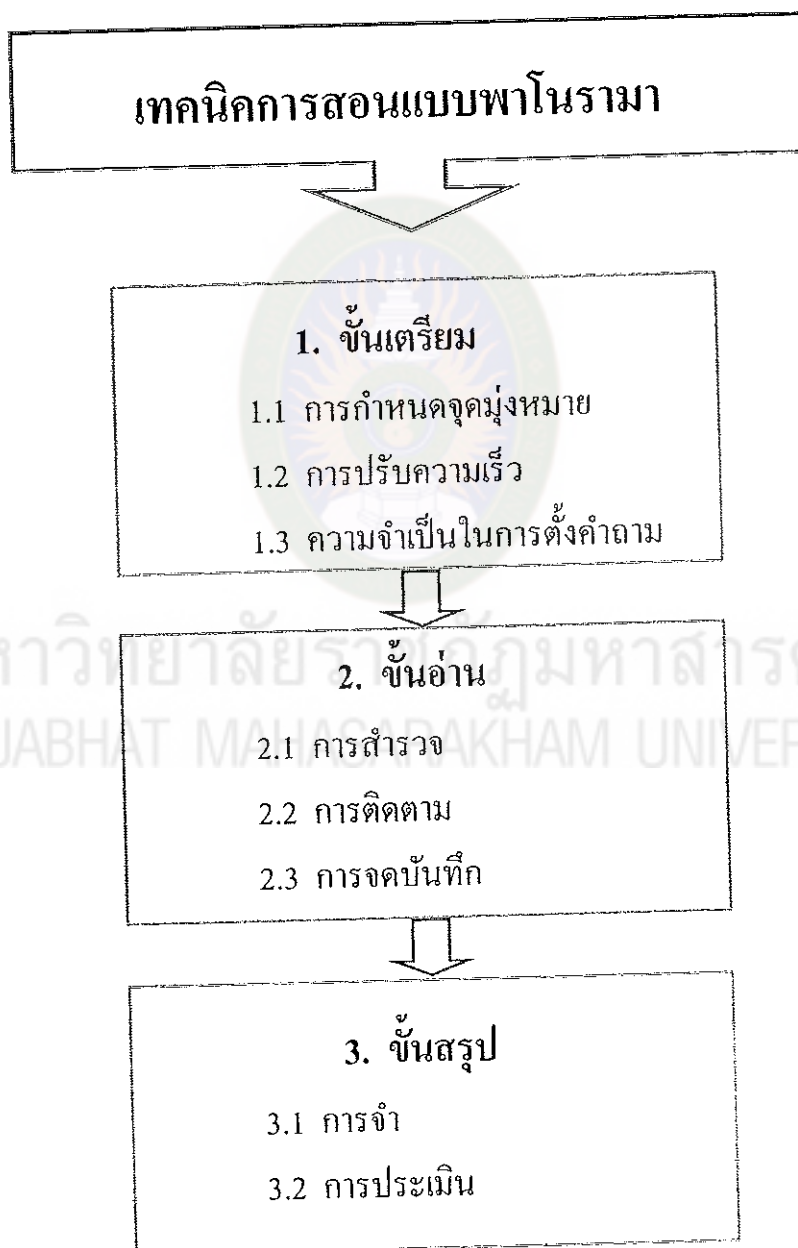

เราไปดูความหมายของบทความกันต่อเลยนะคะ

แผนภูมิ

การอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา

คำชี้แจง การอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา หมายถึง การอ่านที่มีลำดับขั้นตอน แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ 8 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ใบความรู้

เรื่อง ความหมายของบทความ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของบทความได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการเขียนประเภทร้อยแก้วได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสรุปลักษณะของงานเขียนประเภทร้อยแก้วได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถบอกประเภทของบทความได้ถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง

อริสโตเติล (Aristotle) กล่าวถึงชนิดของการเขียนไว้อย่างกว้าง ๆ 2 ประเภท คือ การเขียนประเภทร้อยกรอง (Poetic) และประเภทร้อยแก้ว (Rhetoric) ต่อมามีการถกเถียงอย่างกว้างขวางและตกลงให้ใช้คำต่อไปนี้แทน คือ การเขียนประเภทจินตนาการ (Imaginative) และการเขียนประเภทข้อเท็จจริง (Factual) สำหรับการเขียนบทความเป็นส่วนหนึ่งของการเขียนประเภทข้อเท็จจริง ซึ่งรูปแบบของบทความมีความหลากหลาย เช่น บทความ บรรยาย บทความความเห็น บทความสัมภาษณ์ บทความรายงาน ฯลฯ โดยบทความเหล่านี้จะอาศัยข้อเท็จจริงเป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ชาวลิต ปัญญาลักษณ์ อดีตคณบดีคณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้สรุปในเชิงความหมายว่า บทความมีความหมายใน 2 นัย กล่าวคือ บทความ หมายถึง ความเรียงหรือข้อเขียนเชิงร้อยแก้วที่เสนอเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นจริง มีการใช้ภาษา ลีลาการเขียนที่มีแบบแผน ในความหมายที่กล่าวนี้จึงหมายถึง บทความในหน้าหนังสือพิมพ์ อันได้แก่ บทความเชิงวิชาการ บทความวิจารณ์ บทความวิเคราะห์ เหตุการณ์ บทความ สารคดี เป็นต้น และความหมายอีกนัย ก็คือ บทความที่มุ่งเสนอความคิดเห็น แต่ความคิดเห็นนั้นเป็นความคิดเห็นที่ประกอบขึ้นมาจากข้อเท็จจริงไม่ใช่ความคิดเห็นของผู้เขียน ดังนั้น บทความในความหมายหลังนี้จึงหมายถึง บทความวิชาการ หรือบทนำ บทความวิจารณ์ รวมทั้งคอลัมน์ต่าง ๆ

นอกจากนั้น กาญจนา นาคสกุล แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ความหมายของบทความไว้ว่า บทความ คือ งานเขียนประเภทร้อยแก้วซึ่งเขียนเพื่อเสนอความรู้ ความคิดหรือความเพลิดเพลินอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน ดังนั้น บทความ

จึงมีงานเขียนที่ครอบคลุมเนื้อหาและรูปแบบกว้างขวาง อย่างไรก็ตามบทความจึงมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกับงานเขียนร้อยแก้วโดยทั่วไป ซึ่งพอสรุปลักษณะที่สังเกตได้ดังนี้

1. ข้อเท็จจริงที่นำมาเขียนบทความจะต้องเป็นข้อเท็จจริงที่มีสาระ มีหลักฐานที่เชื่อถือได้ให้ความรู้ ให้ความคิดเห็นแก่ผู้อ่าน

2. บทความเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องสมบูรณ์ในตัว ความรู้และความคิดที่เสนอเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาทั้งหมด ซึ่งบทความอาจเสนอประเด็นปัญหาในบางแง่มุมเท่านั้น

3. บทความจะต้องเสนอเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของคนโดยทั่วไป โดยมีจุดเด่นของเรื่องมีความสำคัญต่อความรู้และความรู้ลึกซึ้ง

4. บทความจะต้องเขียนชวนให้อ่านตามยุทธวิธีที่เร้าความสนใจ โดยเฉพาะการใช้ภาษาและลีลาการเขียน

5. บทความต้องเสนอแนวคิดที่แปลก แต่จะต้องมีสาระและเหตุผล ดังนั้นความหมายของบทความ คือ งานเขียนประเภทร้อยแก้วที่เขียนขึ้นเพื่อเสนอความรู้ ความคิดเห็น หรือความเพลิดเพลิน โดยที่ความรู้ ความคิดเห็น หรือความเพลิดเพลินนั้นเขียนขึ้นจากข้อเท็จจริงที่มีสาระ มีหลักฐานที่เชื่อถือได้ รวมทั้งบทความดังกล่าวจะต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของผู้คนโดยทั่วไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ไม่ยากอย่างที่คิด ไปลองฝึกอ่าน
บทความเลยดีกว่า

แบบฝึกหัดที่ 1

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง บทความ

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านความรู้เกี่ยวกับลักษณะของบทความ แล้วตอบคำถาม
(ข้อละ 2 คะแนน)

1. บทความคืออะไร

ตอบ.....
.....

2. ข้อเท็จจริงของบทความคืออะไร

ตอบ.....
.....

3. บทความกับงานเขียนบทร้อยแก้วต่างกันอย่างไร

ตอบ.....
.....

4. ลักษณะของบทความที่ดีคืออะไร

ตอบ.....
.....

5. พื้นฐานสำคัญในการเขียนบทความคืออะไร

ตอบ.....
.....

ชื่อ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่..... เลขที่.....

แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญบทความ

บทความเรื่อง “ค่าของชีวิต”

นานมาแล้ว ... มีพระราชผู้หนึ่ง ได้บอกกับคนขี่ม้าของเขาว่าถ้าเขาสามารถขี่ม้าไปครองพื้นที่ได้มากเท่าไรก็ตามพระราชจะยกที่ดินนั้นให้กับเขา คนขี่ม้าจึงควมม้าของเขาไปอย่างรวดเร็ว เพื่อครอบครองที่ดินให้มากเท่าที่จะทำได้ เขาเร่งควมม้าไปเรื่อย ๆ เร็วเท่าที่ม้าจะรับไหว ...เมื่อเขาหิว หรือเหนื่อย เขาก็ไม่หยุดควมม้าเพราะเขาต้องการครอบครองดินแดนให้มากเท่าที่จะเป็นไปได้ เมื่อมาถึงจุดหนึ่งเขาหมดแรง และกำลังจะตาย เขาจึงถามตัวเองว่า ... “ทำไมเราถึงกดคันตัวเองอย่างหนักเพื่อให้ได้ครอบครองผืนดิน? ตอนนี้เรากำลังจะตาย และเราก็ต้องการเพียงแค่ที่ดินเล็ก ๆ เพื่อฝังศพตัวเอง”

เรื่องข้างต้นก็เหมือนการเดินทางของชีวิตพวกเรา ... พวกเราผลักดันตัวเองอย่างทุกวันเพื่อให้ได้เงินมาก ๆ มีอำนาจ และเป็นที่ยอมรับ พวกเราละเลยที่จะดูแลสุขภาพของตัวเอง และคนรอบข้าง ...เราไม่มีแม้เวลาที่จะให้กับครอบครัว และชื่นชมกับสิ่งสวยงามรอบตัวหรือแม้กระทั่ง งานอดิเรกที่เรารัก เราก็ไม่มีแม้เวลาที่จะทำมันวันหนึ่งเมื่อเรามองกลับไป ...พวกเราจะตระหนักว่าสิ่งที่ต้องการนั้น จริง ๆ เรากลับไม่ได้มันมาทั้งที่มันอยู่ใกล้เสียเหลือเกิน ...แต่สิ่งที่เราขวนขวาย และพยายามไขว่คว้า มันกลับไม่ได้ให้อะไรกับชีวิตเราเลย แต่เมื่อเราไม่สามารถย้อนเวลากลับไปได้กับสิ่งที่เราพลาดไปในชีวิต ไม่ใช่การสร้างเงิน สร้างอำนาจ หรือการยอมรับชีวิตไม่ใช่การทำงาน งานเป็นสิ่งสำคัญเพียงสิ่งเดียวที่ทำให้เราสนุกกับความงาม และความพึงพอใจของชีวิต แต่ ...ชีวิตคือความสมดุลของงาน และการเล่น ครอบครัวและเวลาส่วนตัว... จงตัดสินใจว่าจะสร้างสมดุลให้กับชีวิตคุณอย่างไร? กำหนดลำดับความสำคัญของคุณเอง ตระหนักว่าอะไรที่คุณสามารถยอมรับได้แต่จงตัดสินใจด้วยสัญชาตญาณของตัวเอง ...ความสุขคือความหมายและจุดมุ่งหมายของชีวิต ...

ดังนั้น ... สร้างมันง่าย ๆ โดยทำในสิ่งที่คุณต้องการจะทำและซาบซึ้งกับธรรมชาติ ชีวิตนั้นเปราะบาง ชีวิตนั้นสั้นใช้ชีวิตอย่างสมดุลในสไตล์ของคุณเอง และสนุกกับมันมองดูสิ่งที่คุณคิด มันจะกลายเป็นคำพูดมองดูคำพูดของคุณ มันจะกลายเป็นการกระทำมองดูการกระทำของคุณ มันจะกลายเป็นนิสัยคิดดูมองดูนิสัยของคุณ

มันจะกลายเป็นบุคลิกมองดูบุคลิกของคุณ มันจะกลายเป็นโชคชะตาแต่สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ
ตัวคุณที่จะกำหนดตัวคุณเอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบฝึกหัดที่ 2

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญบทความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม
(ข้อละ 2 คะแนน)

1. ทำไมชายขี้มั่วจึงต้องการครอบครองที่ดินจำนวนมาก

ตอบ.....

2. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากนิทานในบทความนี้

ตอบ.....

3. ใจความสำคัญของบทความนี้คืออะไร

ตอบ.....

4. ผู้เขียนต้องการสื่ออะไรกับเรา

ตอบ.....

5. เราได้ข้อคิดอะไรจากบทความนี้

ตอบ.....

ชื่อ.....ชั้นประถมศึกษาปีที่.....เลขที่.....

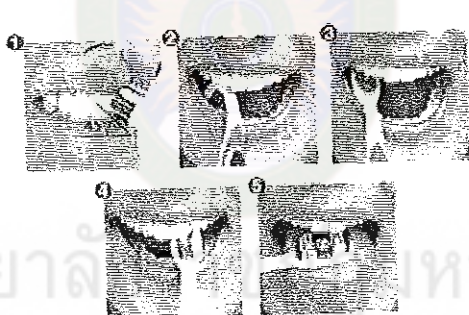
แบบทดสอบหลังเรียน

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

- คำชี้แจง
1. แบบทดสอบมีจำนวน 10 ข้อ
  2. ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ทักอักษร ก ข ค ง ที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง “แปรงฟันอย่างถูกวิธี” แล้วตอบคำถามข้อ 1- 5

บทความเรื่อง “แปรงฟันอย่างถูกวิธี”

บทความดี ๆ วันนี้ ขอเสนอวิธีแปรงฟันอย่างถูกต้องซึ่งเราเชื่อว่าหลายคนมีวิธีการแปรงฟันผิด ๆ ทำให้เป็นต้นเหตุของฟันผุ กลิ่นปาก และโรคต่าง ๆ ในช่องปาก

ล้างแปรงให้ชุ่มชื้นก่อนใส่ยาสีฟัน เริ่มแปรงที่ฟันที่ลึกที่สุดของด้านบน โดยแปรงที่ฟันด้านหน้าก่อนแปรงเพียงครั้งละ 2-3 ซี่ เท่านั้นและเอียงแปรงโดยหันทำมุม ให้เอียงเข้าหาเหงือกข้างล่างนิดหนึ่ง จากนั้นปิดขึ้นลง ๆ (ตามรูปด้านบน) เมื่อเสร็จแล้วก็เลื่อนไปอีกทีละ 2-3 ซี่ จนสุดที่ฟันกรามหรือฟันสุดท้ายของอีกข้าง ทำตามขั้นตอนที่ 2-4 ที่ฟันด้านล่าง แปรงฟันด้านในตามขั้นตอนที่ 2-4 เช่นเดิมโดยเอียงเข้าหาเหงือกและปิดขึ้นลง ๆ เช่นเดิม ส่วนฟันหน้าของเราด้านในของฟันล่างก่อน แล้วแปรงฟันส่วนที่ใช้กัดอาหาร แปรงลิ้นแก้ม และบ้วนปากครับ

(<http://www.sarakadee.com/2012/03/16/life-with-loneliness/>)

1. จากบทความนี้ฟันผุเกิดจากสาเหตุใด
  - ก. โรคต่าง ๆ ในช่องปาก
  - ข. วิธีการแปรงฟันผิด ๆ
  - ค. ขนมหวานทุกชนิด
  - ง. ใช้น้ำยาฟอกสีฟันที่เสื่อมสภาพแล้ว
2. จากบทความนี้ทำให้เราได้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดมากที่สุด
  - ก. ประโยชน์ของฟัน
  - ข. โทษของการแปรงฟันที่ผิดวิธี
  - ค. โรคในช่องปาก
  - ง. วิธีแปรงฟันอย่างถูกต้อง
3. เราควรทำอะไรก่อนใส่ยาสีฟันที่แปรง
  - ก. เปิดหลอดยาสีฟัน
  - ข. เคาะแปรงสีฟันให้สะอาด
  - ค. ล้างแปรงสีฟันให้ชุ่มชื้นก่อน
  - ง. จับแปรงสีฟันให้มั่น
4. ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น
  - ก. แปรงที่ฟันที่สึกที่สุดของด้านบน
  - ข. ล้างแปรงให้ชุ่มชื้นก่อนใส่ยาสีฟัน
  - ค. เชื่อว่าหลายคน มีวิธีการแปรงฟันผิด ๆ
  - ง. แปรงแปรงโดยหันทำมุม ให้เอียงเข้าหาเหงือก
5. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คืออะไร
  - ก. การแปรงฟันที่ถูกต้องวิธีช่วยให้สุขภาพฟันของเราสะอาด
  - ข. ฟันผุไม่ได้เกิดจากลูกอม หรือน้ำตาล
  - ค. ถ้าแปรงฟันไม่ถูกต้องวิธีจะทำให้ฟันผุเร็วขึ้น
  - ง. ถูกทุกข้อ

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง “น้ำกับร่างกายของเรา” แล้วตอบคำถามข้อ 6- 10

บทความเรื่อง “น้ำกับร่างกายของเรา”

บทความดี ๆ วันนี้ขอเสนอความสัมพันธ์ของน้ำกับร่างกายเรา รู้หรือไม่ ในร่างกายมนุษย์ ประกอบด้วยน้ำถึงประมาณ 65 เปอร์เซ็นต์ ส่วนในสมองนั้น ประกอบด้วยน้ำกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ แม้แต่ในกระดูกซึ่งหลาย ๆ คนคิดว่าไม่น่าจะมีน้ำหรือ มีน้ำเป็นองค์ประกอบน้อยมาก ๆ กลับมีถึง 25 เปอร์เซ็นต์ เห็นถึงความสำคัญของน้ำ ต่อร่างกายเรายังหละครึบ ร่างกายต้องการน้ำโดยเฉลี่ยแล้วประมาณวันละซัก 3 ลิตร น้ำที่ได้มาอาจอยู่ในรูป น้ำเปล่าที่ดื่ม น้ำผลไม้ และอาหารอื่น ๆ ความสำคัญของน้ำ ต่อร่างกายคือเซลล์ต่าง ๆ มีน้ำเป็นองค์ประกอบทำให้เกิดการเคลื่อนไหว, แลกเปลี่ยน สารภายในเซลล์ช่วยลำเลียงสารอาหาร, ก๊าซ, ของเสียต่าง ๆ ในร่างกายช่วยให้อาหารซึม ทำให้ย่อยง่ายขึ้นตัวกลางในการทำปฏิกิริยาเคมีในร่างกายช่วยคุมอุณหภูมิในร่างกายให้คงที่ เช่น เหงื่อไหลเมื่อร้อน เมื่อน้ำระเหยร่างกายก็จะเย็นลงช่วยขับถ่ายของเสีย เช่น ปัสสาวะ ของเราก็คือ ยูเรียซึ่งละลายในน้ำ ทำให้สามารถขับออกไปได้ง่าย

6. บทความนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

ก. น้ำกับร่างกายของเรา	ข. ประโยชน์ของน้ำ
ค. น้ำในส่วนต่างๆ ของร่างกาย	ง. น้ำจากอาหารชนิดต่าง ๆ

7. ร่างกายเราต้องการน้ำโดยเฉลี่ยวันละกี่ลิตร

ก. 1 ลิตร	ข. 2 ลิตร
ค. 3 ลิตร	ง. 4 ลิตร

8. สมอของเรประกอบด้วยน้ำประมาณกี่เปอร์เซ็นต์

ก. 65 เปอร์เซ็นต์	ข. 70 เปอร์เซ็นต์
ค. 75 เปอร์เซ็นต์	ง. 80 เปอร์เซ็นต์

9. จากบทความนี้เราสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

ก. รับประทานผัก ผลไม้ และอาหารอื่นๆ แทนน้ำ
ข. ดื่มน้ำมาก ๆ เพื่อให้ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง
ค. ดื่มน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย
ง. นำไปใช้ได้ทุกข้อ

10. ข้อคิดเห็นที่ได้จากบทความนี้คืออะไร

ก. ประโยชน์ของน้ำต่อร่างกาย
ข. น้ำที่ได้จากอาหารชนิดต่าง ๆ
ค. น้ำเป็นตัวกลางในการทำปฏิกิริยาเคมีในร่างกาย
ง. น้ำช่วยในการดำรงชีวิต

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 1

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง บทความ

คำชี้แจง นักเรียนอ่านความรู้เกี่ยวกับลักษณะของบทความ แล้วตอบคำถาม
(ข้อละ 2 คะแนน)

1. บทความคืออะไร

ตอบ บทความคือการเขียนความเรียงที่เสนอเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นจริง มีการใช้ภาษา สีส่า การเขียนที่มีแบบแผน มุ่งเสนอความคิดเห็น แต่ความคิดเห็นนั้นเป็นความคิดเห็น ที่ประกอบขึ้นมาจากข้อเท็จจริง ไม่ใช่ความคิดเห็นของผู้เขียน

2. ข้อเท็จจริงของบทความคืออะไร

ตอบ คือสาระที่นำมาเขียน มีหลักฐานที่เชื่อถือได้ ให้ความรู้และให้ความคิดเห็นแก่ผู้อ่าน

3. บทความกับงานเขียนบทร้อยแก้วต่างกันอย่างไร

ตอบ บทความเสนอเรื่องราวที่เป็นข้อเท็จจริงที่มีสาระ ให้ข้อคิดเห็นแก่ผู้อ่าน ไม่จำเป็นต้องสมบูรณ์ในตัว เสนอเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของคนทั่วไป วิธีเขียนต้องเร็ว ความสนใจ บทร้อยแก้วเป็นการเขียนความเรียงที่สละสลวยไพเราะเหมาะสมด้วยเสียง และความหมายมีความสมบูรณ์ และไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องที่ผู้คนกำลังสนใจ

4. ลักษณะของบทความที่ดีคืออะไร

ตอบ 1. ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่มีสาระ มีหลักฐานที่เชื่อถือได้ ให้ความรู้ให้ความคิดเห็นแก่ผู้อ่าน

2. เป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องสมบูรณ์ในตัว อาจเสนอประเด็นปัญหาในบางแง่มุมเท่านั้น

3. ต้องเสนอเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของคนโดยทั่วไป

4. ต้องใช้ภาษา สีส่าการเขียนเขียนชวนให้อ่านตามยุทธวิธีที่เร็ว

ความสนใจ

5. บทความต้องเสนอแนวคิดที่แปลก แต่จะต้องมีสาระและเหตุผล

5. พื้นฐานสำคัญในการเขียนบทความคืออะไร

ตอบ สารที่นำมาเขียนจะต้องเป็นข้อเท็จจริงที่มีหลักฐานเชื่อถือได้

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 2

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญบทความ ที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม
(ข้อละ 2 คะแนน)

1. ทำไมชายชี่มีจึงต้องการครอบครองที่ดินจำนวนมาก

ตอบ เพราะต้องการความยิ่งใหญ่

2. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากนิทานในบทความนี้

ตอบ จงพอใจในสิ่งที่ตนเป็นอยู่ อย่าตั้งรณजनเกินกำลังตัวเอง

3. ใจความสำคัญของบทความนี้คืออะไร

ตอบ ทุกสิ่งทุกอย่างเราเป็นผู้กำหนด ทุกวันนี้เราทำทุกอย่างเพื่อเงิน
และเพื่ออำนาจ จนลืมดูแลตัวเองและคนรอบข้าง

4. ผู้เขียนต้องการสื่ออะไรกับเรา

ตอบ ให้เราพอใจในชีวิต ดูแลสุขภาพ และดูแลคนรอบข้าง ให้หาความสุขให้กับ
ชีวิตบ้าง จัดลำดับความสำคัญของชีวิตให้ได้

5. เราได้ข้อคิดอะไรจากบทความนี้

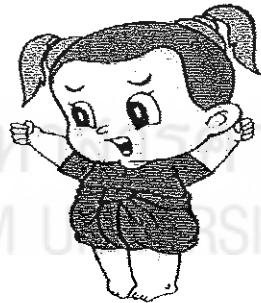
ตอบ ทำชีวิตให้มีความสุข เพราะทุกสิ่งอย่างเราเป็นผู้กำหนด

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

1. ข	6. ก
2. ง	7. ค
3. ค	8. ง
4. ค	9. ค
5. ก	10. ก

ไอ้โฮ...เก่งมาก นะคะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	บอกความหมายการอ่านจับใจความ	บอกขั้นตอนการอ่านจับใจความ	บอกขั้นตอนเทคนิคพหุโนรามา	ปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคพหุโนรามา	รวมคะแนน	คิดเป็นร้อยละ	สรุปผล การประเมิน		
		5	5	5	5	20		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
		รวม								
		คิดเป็นร้อยละ								

หมายเหตุ ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป หรือได้คะแนนตั้งแต่ 16 คะแนนขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางพนมวัลย์ แดงบุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบบันทึกการตรวจแบบฝึกหัด
การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนแบบฝึกหัด		คะแนน รวม	คิดเป็น ร้อยละ	สรุปผล การประเมิน	
		แบบ ฝึกหัดที่ 1	แบบ ฝึกหัดที่ 2			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		10	10	20			
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนแบบฝึกหัด		คะแนน รวม	คิดเป็น ร้อยละ	สรุปผล การประเมิน	
		แบบ ฝึกหัดที่ 1	แบบ ฝึกหัดที่ 2			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		10	10	20			
21							
22							
	รวม						
	เฉลี่ย						

หมายเหตุ ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินต้องได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป หรือ ได้คะแนน 16 คะแนน
ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางพนมวัลย์ แดงบุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญสารคดี

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนโดย นางพนมวัลย์ แดงบุสดี สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านสามารถพัฒนาและฝึกฝนได้ ด้วยเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ และเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการอ่าน การศึกษาค้นคว้า และการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบในเรื่องนี้แล้ว มีความสามารถดังนี้

1. บอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
2. บอกขั้นตอนของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
3. บอกลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาได้ถูกต้อง
4. ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาได้ถูกต้อง
5. สามารถจับใจความสำคัญของสารคดีที่กำหนดให้อ่านได้ถูกต้อง
6. ตอบคำถามจากแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 80

สาระการเรียนรู้

1. การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
  2. พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ
    - 2.1 สามารถจำแนกประเภทของงานเขียนได้
    - 2.2 สามารถแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็นได้
    - 2.3 สามารถอธิบายความหมายของคำ สำนวน โวหารได้

- 2.4 สามารถตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิดได้
- 2.5 สามารถบอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้
- 2.6 สามารถบอกแนวคิดหลักได้
- 2.7 สามารถบอกน้ำเสียง หรือความรู้สึกของผู้เขียนได้
- 2.8 สามารถบอกโครงเรื่อง สรุปเรื่องได้
- 2.9 สามารถประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้

3. เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เป็นการอ่านที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้อ่าน ให้มีความรอบรู้ สามารถสรุปสาระสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ขั้นเตรียม

- 3.1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
- 3.1.2 การปรับความเร็ว
- 3.1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม

3.2 ขั้นอ่าน

- 3.2.1 การสำรวจ
- 3.2.2 การติดตาม
- 3.2.3 การจดบันทึก

3.3 ขั้นสรุป

- 3.3.1 การจำ
- 3.3.2 การประเมินผล

4. การฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เกี่ยวกับสารคดี “เศรษฐกิจพอเพียง”

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับความหมาย และพฤติกรรมการอ่านจับใจความสำคัญ
- 1.2 นักเรียนทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับความหมาย และขั้นตอนการอ่านจับใจความจากใบความรู้แล้วร่วมกันอธิบายความหมายและขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ

2. ขั้นตอนการสอน

2.1 ทบทวนลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา โดยให้นักเรียนอธิบายกิจกรรมในแต่ละลำดับขั้นตอน

2.2 นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่องสารคดี แล้วทำแบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของสารคดี

2.3 ครูแจกแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญสารคดีเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง”

2.4 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นที่ 1
ขั้นเตรียม ดังนี้

2.4.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

1) ครูนำแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญสารคดี เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง มาให้นักเรียนอ่าน และร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับรายละเอียดของสารคดีที่นักเรียนได้รับทราบจากสื่ออื่น

2) แจ้งให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้เรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสารคดี โดยฝึกอ่านตามขั้นตอนของเทคนิคพาโนรามา แล้วให้นักเรียนศึกษาขั้นตอนการอ่านโดยใช้เทคนิคพาโนรามา จากแผนภูมิ

3) ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านสารคดี เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” ว่าเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของสารคดี

2.4.2 การปรับความเร็ว

นักเรียนศึกษาสาระสำคัญเกี่ยวกับสารคดีจากใบความรู้ โดยครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า สารคดี (Non-fiction) คืองานเขียนหรือวรรณกรรมร้อยแก้วในลักษณะตรงข้ามกับบันเทิงคดี (Fiction) ที่มุ่งให้สาระความรู้แก่ผู้อ่านเป็นเบื้องต้น มีความเพลิดเพลินเป็นเบื้องหลัง ที่มุ่งแสดงความรู้ ความคิด ความจริง ความกระฉ่างแจ่ม และเหตุผลเป็นสำคัญ อาจเขียนเชิงอธิบาย เชิงวิจารณ์ เชิงแนะนำสั่งสอน เป็นต้น

2.4.3 การตั้งคำถาม

นักเรียนดูการตั้งชื่อเรื่อง แล้วช่วยกันตั้งคำถามว่า อยากรู้อะไรจากสารคดี เช่น

- 1) สารคดีนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- 2) เหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างไร
- 3) มีความน่าสนใจอย่างไร

๗๗๗

ครูเขียนคำถามของนักเรียนลงบนกระดาน โดยยังไม่หาคำตอบ

2.5 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นที่ 2 ชั้นอ่าน

ดังนี้

2.5.1 การสำรวจ

ครูให้นักเรียนสำรวจสารคดีที่จะอ่านทั้งหมดอย่างคร่าว ๆ เช่น ข้อความที่ใช้ตั้งชื่อเรื่องของสารคดี อักษรย่อ คำยาก และดูแต่ละย่อหน้าอย่างคร่าว ๆ และสังเกตว่าเนื้อหาของ สารคดีตอนใดมีสาระสำคัญสอดคล้องกับชื่อเรื่องมากที่สุด

2.5.2 การติดตาม

นักเรียนเริ่มอ่านสารคดีอย่างละเอียด โดยกำหนดเวลาให้อ่านประมาณ 5 นาที ในขณะที่อ่านพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

2.5.3 การจดบันทึก

นักเรียนขีดเส้นใต้ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า แล้วจดบันทึก

2.6 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นที่ 3

ขั้นสรุปดังนี้

2.6.1 การจำ

นักเรียนช่วยกันสรุปความของแต่ละย่อหน้าจากที่นักเรียนจดบันทึกใจความสำคัญไว้

2.6.2 การประเมินผล

1) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนสารคดีที่อ่าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามที่เขียนไว้บนกระดาน เพื่อประเมินผลว่านักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากการอ่านตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ และนักเรียนสามารถเก็บข้อมูลรายละเอียดได้มากน้อยเพียงใด

2) นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของสารคดี

2.6.3 นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ

2.6.4 เก็บกระดาษคำตอบ แล้วให้นักเรียนช่วยกันเฉลยแบบทดสอบ โดยครูอธิบายให้แนวการคิดเกี่ยวกับการตอบแบบทดสอบในแต่ละข้อ

3. ขั้นสรุป

นักเรียนและครูช่วยกันสรุปใจความสำคัญของบทความอีกครั้ง และร่วมกันสรุปความหมายและขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ พร้อมทั้งร่วมกันสรุปขั้นตอนการอ่านแบบพาโนรามา

สื่อประกอบการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

1. แผนภูมิการอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
2. ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
3. ใบความรู้เรื่อง “สารคดี”
4. แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสารคดีเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง”
5. แบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของสารคดี
6. แบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของสารคดี
7. แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญสารคดี

วิธีการวัดผล

1. สังเกตความถูกต้องในการบอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ
2. สังเกตความถูกต้องในการบอกขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ
3. สังเกตความถูกต้องในการบอกลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
4. สังเกตการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
5. ตรวจแบบฝึกหัดที่ 1 และ แบบฝึกหัดที่ 2
6. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญสารคดี

เครื่องมือการวัด

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
2. แบบฝึกหัด
  - แบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของสารคดี
  - แบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของสารคดี
3. แบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญสารคดี

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

การผ่านเกณฑ์ต้องได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมจากสารคดีหลาย ๆ เรื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการฝึกจับใจความสำคัญ

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางพนมวัลย์ แดงบุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายขวัญใจ อุดมรัตน์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแกววิทยา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง

การอ่านจับใจความสำคัญ คือการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

ใจความสำคัญของเรื่อง คือข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่าใจความสำคัญนี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่างเช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่อง หรือความคิดหลักของเรื่องแต่จะเป็นอย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญก็คือสิ่งที่เป็สาระที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง

ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าก็ได้ จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุดคือ ประโยคที่อยู่ตอนต้นย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อน แล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจน รองลงมาคือประโยคตอนท้ายย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อยก่อน แล้วจึงสรุปด้วยประโยคที่เป็นประเด็นไว้ภายหลัง สำหรับจุดที่พบใจความสำคัญยากขึ้นก็คือ ประโยคตอนกลางย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความสังเกตและพิจารณาให้ดี ส่วนจุดที่หาใจความสำคัญยากที่สุดคือย่อหน้าที่ไม่มีประโยคใจความสำคัญปรากฏชัดเจน อาจมีประโยคหรืออาจอยู่รวม ๆ กันในย่อหน้าก็ได้ ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง

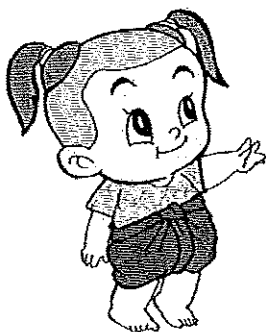
แนวการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ มีแนวทางดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะจะเป็นแนวทางกำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
2. สํารวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้กว้างขวางและรวดเร็ว
3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความสำคัญ ได้ง่าย
4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว
5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำ ความเข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

ขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน
3. อ่านซ้ำตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง
4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

คราวนี้เรามารู้เกี่ยวกับ
สารคดีกันนะคะ

แผนภูมิ

การอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา

คำชี้แจง การอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา หมายถึง การอ่านที่มีลำดับขั้นตอน แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ 8 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ใบความรู้ เรื่อง “สารคดี”

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของสารคดีได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกได้ถูกต้องว่าสารคดีมีกี่ประเภท
3. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของสารคดีได้ถูกต้องอย่างน้อย 5 ประเภท
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง

สารคดี (Non-fiction) เป็นงานเขียนหรือวรรณกรรมร้อยแก้วในลักษณะตรงข้ามกับบันเทิงคดี (Fiction) ที่มุ่งให้สาระความรู้แก่ผู้อ่านเป็นเบื้องต้น มีความเพลิดเพลินเป็นเบื้องหลัง ที่มุ่งแสดงความรู้ ความคิด ความจริง ความกระฉ่างแจ่ม และเหตุผลเป็นสำคัญ อาจจะเขียนเชิงอธิบาย เชิงวิจารณ์เชิงแนะนำสั่งสอน เป็นต้น

ถึงแม้ว่างานเขียนสารคดีจะมุ่งให้ความรู้ ข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็นแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ แต่ก็ยากที่จะตัดสินว่างานเขียนชิ้นไหนไม่ใช่สารคดี

การเสนอข้อมูลหรือเนื้อหาสาระเป็นข้อเท็จจริง โดยเน้นเนื้อหาสาระ เรื่องราวเหตุการณ์ ตัวบุคคล หรือสถานที่ต้องเป็นข้อเท็จจริง (Fact) และยังเป็นการเสนอข้อมูลที่ผู้เขียนได้ศึกษา สังเกต สัมภาษณ์ หรือวิเคราะห์ตีความเป็นอย่างดีแล้ว

มีจุดประสงค์ให้ผู้อ่านได้รับความรู้และความเพลิดเพลินในการอ่าน เป็นสองส่วนที่แยกกันไม่ได้

การเขียนสารคดีอาจใช้จินตนาการประกอบได้ (อาจมีหรือไม่มีก็ได้) เป็นการสร้างภาพตามความนึกคิดที่เกิดจากอารมณ์ความรู้สึของผู้เขียน เป็นการสร้างภาพที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ สังเกต พิจารณา จากข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง

สารคดีต้องเป็นงานเขียนที่สร้างสรรค์ เป็นการนำเสนอความคิดเห็นและทัศนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านโดยทั่ว ๆ ไป มิใช่สร้างสรรค์ให้แก่บุคคลใดโดยเฉพาะ

ประเภทของสารคดี

1. ความเรียง (Essay) เป็นการเขียนสารคดีที่เน้นเรื่องการแสดงความคิดเห็น ซึ่งได้จากประสบการณ์ การค้นคว้าหรือความคิดของผู้เขียน

ความเรียงแสดงข้อคิด (Opinion Oriented Essay) ความเรียงที่ผู้เขียนมุ่งแสดงข้อคิดเป็นหลัก ข้อคิดอันเป็นปรัชญาของชีวิต เป็นแนวทางสร้างสรรค์หรือพัฒนาตนเองและสังคมให้ดีขึ้น

ความเรียงเบาสมอง (Light Essay) เป็นความเรียงที่ผู้เขียนมุ่งให้ผู้อ่านได้รับสาระ และความสนุกสนานไปด้วยกัน คล้ายบันเทิงคดี เพียงแต่เนื้อหาสาระเป็นเรื่องจริง

2. **สารคดีท่องเที่ยว (Travelogue)** คือวรรณกรรมร้อยแก้วที่ผู้เขียนบันทึกเรื่องราวที่ได้ประสบในการท่องเที่ยว โดยให้ความรู้ทางด้าน สภาพท้องถิ่น สภาพของคน ความเป็นอยู่ของคน ความรู้ทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ประเพณี วัฒนธรรม การทำมาหากิน หรือที่พิก่อนหย่อนใจ เป็นต้น

แบบเล่าไปเรื่อย ๆ มักเล่าเหตุการณ์เป็นลำดับ เช่น โกลบ้านพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ฉากญี่ปุ่น และถกเขมร ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช สวรรค์เวียงนา ของเรือใบ ร่อนไปได้หัวน ของลมุล อติพยัคฆ์ เป็นต้น

แบบเล่าเป็นเชิงเปรียบเทียบ แสดงข้อเปรียบเทียบข้อดี ข้อด้อยสถานที่ไปพบ เช่น จดหมายถึงเพื่อน ของวาณิช จรุงกิจอนันต์ ปลัดแปลงเที่ยวรอบโลก ของเปล่ง วิเทียมลักษณ์ เป็นต้น

3. **สารคดีชีวประวัติ (Biography)** เป็นงานเขียนที่กล่าวถึงเรื่องราว และพฤติกรรมของบุคคลจริง จะเขียนเน้นด้านบุคลิกภาพ ความรู้ และความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ตลอดจนผลงานที่น่าสนใจเพื่อนำประวัติชีวิตนั้นมาศึกษาแง่มุมต่าง ๆ หากเป็นงานเขียนที่ผู้อื่นเขียนเรียกว่า ชีวประวัติ แต่หากผู้เขียนเขียนเรื่องราวชีวิตตนเองเรียกว่าอัตชีวประวัติ

ชีวประวัติแบบจำลองลักษณะ (Portrait) เป็นการเขียนแบบถ่ายภาพให้เหมือนตัวจริงของเจ้าของชีวประวัติ การเขียนจึงเน้นการอธิบายรูปร่าง ความคิด รสนิยม และอุปนิสัยอย่างตรงไปตรงมา โดยการใช้ภาษาที่สละสลวยเป็นพิเศษ

ชีวประวัติแบบสดุดี หรือชื่นชม (Appreciation) มุ่งเน้นการเขียนชีวประวัติบุคคลเพื่อสรรเสริญ จึงเน้นด้านความสำเร็จ

ชีวประวัติแบบรอบวง (Profile) เป็นการเขียนโดยมุ่งให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของชีวประวัติเพียงด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ

4. **อัตชีวประวัติ (Autobiography)** เป็นการเขียนเล่าประวัติชีวิตของตนเอง อาจเล่าเรื่องชีวิตของตนโดยตรง หรือเล่าในเชิงบันทึกเหตุการณ์แล้วแทรกประวัติตนเองลงไปด้วย

5. **อนุทิน (Diary)** เป็นการบันทึกความจำ ประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงชีวิต เช่น บันทึกรายวันของ สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรพรรดิ และบันทึกกลับของอันเนอ ฟรังค์ (The Diary of a Young Girl by Anne Frank) เป็นต้น

6. **จดหมาย (Letter)** เป็นจดหมายที่เขียนโต้ตอบกันระหว่างคน 2 คน หรือฝ่ายใดเขียนขึ้นฝ่ายเดียวก็ได้ เช่น ไกลบ้าน ซึ่งเป็นพระราชหัตถเลขา ที่พระบาทสมเด็จพระจุลเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเขียนถึงเจ้าฟ้าหญิงนิภานพดลฝ่ายเดียว พ่อสอนลูก ของนายทวิช นุชยกฤ อธิบดีนายกรัฐมนตรี ซึ่งเขียนถึงลูกในขณะที่อยู่การเมืองอยู่ในปีนัง ส่วนสาส์นสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยาเดชาดิศรระหว่างสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ กับสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) และบันทึกความรู้ เป็นจดหมายโต้ตอบระหว่างสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยาปริยัติวิมล กับพระยาอนุমানราชชน เป็นต้น

7. **บันทึกและความทรงจำ (Memoire and Memory)** บันทึก คือ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ ที่บุคคลบันทึกระหว่างปฏิบัติงานสำคัญเกี่ยวข้องกับคนหมู่มาก เช่น บันทึกของทูตไทยของนายบุญชนะ อรรถการ บันทึกไว้ขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ (ชื่อกระทรวงสมัยนั้น) และเหตุเกิดในกรุงรัตนโกสินทร์ ของวชิษฐ เดชกุญชร เป็นต้น ส่วน ความทรงจำ คือเรื่องราวในอดีตที่ผู้แต่งพยายามเขียนเล่าด้วยการนึกทบทวน ประสบการณ์ของตนเองเช่น ความทรงจำ ของสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ และฟื้นความหลังของ เสฐียรโกเศศ (พระยาอนุমানราชชน) เป็นต้น

8. **จดหมายเหตุ (Archives)** เป็นบันทึกเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ส่วนมากเป็นเรื่องราวของทางราชการ หรือกึ่งราชการ เช่น จดหมายเหตุของลาตูแบร์ (เมื่อ พ.ศ. 2230) จดหมายเหตุเสด็จประพาสยุโรป ร.ศ. 116 ของ พระยาศรีสุนทรเทพ (ตั้ง) และจดหมายเหตุความทรงจำ ของกรมหลวงนรินทรเทวี เป็นต้น

9. **กติธรรม (Moral Precept)** เป็นงานเขียนที่มุ่งสอนจริยธรรม หรือศีลธรรม โดยเรียบเรียงเรื่องธรรมะให้เข้าใจง่ายขึ้น เช่น สนิมในใจ ของ พ.อ. ปิ่น มุทุกันต์ ธรรมกับไทย : ในสถานการณ์ปัจจุบัน ของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) ตามรอบพระอรหันต์ ของ พุทธทาสภิกขุ และเสียงศีลธรรม ของ แปลก สนธิรักษ์ เป็นต้น

10. บทสัมภาษณ์ (Interview) เป็นงานเขียนที่เกิดจากการสัมภาษณ์บุคคล และมีเนื้อเรื่องเป็นสารประโยชน์

(จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี <http://th.wikipedia.org/wiki>)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบฝึกหัดที่ 1

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง สารคดี

คำชี้แจง นักเรียนตอบคำถามความรู้เกี่ยวกับการอ่านสารคดี (ข้อละ 2 คะแนน)

1. สารคดีหมายถึงอะไร

ตอบ.....

2. สารคดีแตกต่างจากบันเทิงคดีอย่างไร

ตอบ.....

3. สารคดีแบ่งออกเป็นกี่ประเภท

ตอบ.....

4. สารคดีจดหมายเหตุมิถึกษณะเป็นอย่างไร

ตอบ.....

5. สารคดีการท่องเทีวแบบเล่าไปเรื่อย ๆ และ แบบเปรียบเทียบแตกต่างกันอย่างไร

ตอบ.....

ชื่อ.....ชั้นประถมศึกษาปีที่.....เลขที่.....

แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญสารคดี

สารคดีเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง”

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

สมัยก่อน เกษตรกรจะทำการผลิตเพื่อการบริโภค โดยอาศัยธรรมชาติตามสภาพแวดล้อมที่มีการปลูกพืชหลากหลายชนิดคละกัน ทั้งพืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชสมุนไพร พืชใช้สอยในลักษณะสวนผสม พืชเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์ทางนิเวศวิทยาซึ่งกันและกัน มีความต้องการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตแตกต่างกัน เกี่ยวกับแสงแดด อุณหภูมิ ความชื้นในดิน เป็นต้น เช่น พืชทรงพุ่มขนาดเล็กต้องการแสงน้อย อยู่ใต้พืชที่ทรงพุ่มใหญ่ การทำลายของโรคแมลงที่เกิดขึ้น ก็จะเป็นการควบคุมพืชบางชนิดให้มีปริมาณเหมาะสมในระบบนิเวศของพืช พืชที่ขึ้นปะปน หรือคละกัน มีคุณสมบัติช่วยยับยั้งการระบาดของโรคแมลงศัตรูพืชชนิดอื่นได้ ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ต่อมา มีการพัฒนาเป็นเกษตรเพื่อการบริโภคและจำหน่าย จนถึงปัจจุบัน เกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศมุ่งเพิ่มรายได้ จึงทำการเกษตรเพื่อจำหน่าย ทำให้ต้องใช้ทรัพยากรจากภายนอกมากขึ้น ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ประกอบกับเกิดวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้ต้องหันกลับมาทำการเกษตรเพื่อบริโภคและจำหน่ายในลักษณะทางเศรษฐกิจพอเพียง อีกครั้ง

เศรษฐกิจพอเพียง อาจขยายความได้ว่า เป็นการดำเนินชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนไทย ให้อยู่อย่างพอประมาณ เดินทางสายกลาง มีความพอดี และพอเพียงกับตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ สิ่งสำคัญต้องรู้จัก พึ่งพาตนเองโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และรู้จักการนำทรัพยากรที่เรามีอยู่มาใช้ให้เกิด ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น รู้จักการนำปัจจัยพื้นฐานมาใช้ในการดำรงชีวิต อย่างมีความสุข ความสบายและพอเพียงกับตนเอง

เศรษฐกิจพอเพียงระดับเกษตรกร

การดำรงชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ แบ่งได้ 2 ระดับ คือ หนึ่งเศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคลทั่วไป เป็นความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างไม่ เดือดร้อน มีความเป็นอยู่อย่างพอประมาณตน ตามฐานะตามอัตภาพและที่สำคัญไม่หลงใหล ตามกระแสวัตถุนิยม มีอิสระในการประกอบอาชีพ เดินทางสายกลาง ทำกิจกรรมที่เหมาะสม กับตนเองและสามารถพึ่งพาตนเองได้ สองเศรษฐกิจพอเพียงระดับเกษตรกร เป็นเศรษฐกิจ เพื่อการเกษตรที่เป็นการพึ่งพาตนเอง เกษตรกรจะใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ ที่ดิน โดยเฉพาะแหล่งน้ำ และกิจกรรมการเกษตรได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และความต้องการของเกษตรกรเอง ด้วยการนำทฤษฎีใหม่ ขั้นที่หนึ่ง : ฐานการผลิต ความพอเพียงมาใช้ในไร่นาของตนเอง โดยเริ่มจากการผลิต จะต้องทำในลักษณะพึ่งพาอาศัย ทรัพยากร ในไร่นาและทรัพยากรธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ ให้มีความหลากหลายของกิจกรรม การเกษตรในไร่นา มีกิจกรรมเกื้อกูลกัน กิจกรรมเสริมรายได้ ใช้แรงงานในครอบครัว ทำงานอย่างเต็มที่ ลดต้นทุนการผลิต ตลอดจนการผสมผสานกิจกรรมการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และประมงในไร่นาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

(<http://guru.google.co.th>)

ไฮโย ! จะทำได้แบบฝึกหัดแล้ว

แบบฝึกหัดที่ 2

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญสารคดี

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญสารคดี ที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม
(ข้อละ 2 คะแนน)

1. ความพอเพียงหมายถึงอะไร

ตอบ.....

2. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่นำไปใช้กับประชาชนระดับใด

ตอบ.....

3. เศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคลทั่วไปหมายความว่าอย่างไร

ตอบ.....

4. เศรษฐกิจพอเพียงระดับเกษตรกร

ตอบ.....

5. ข้อคิดที่นักเรียน ได้จากสารคดีเรื่องนี้เป็นคืออะไร

ตอบ.....

ชื่อ.....ชั้นประถมศึกษาปีที่.....เลขที่.....

แบบทดสอบหลังเรียน

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญสารคดี

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบมีจำนวน 10 ข้อ

2. ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ทักอักษร ก ข ค ง ที่ถูกที่สุด

เพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านสารคดีเรื่อง “โรคเท้าช้าง” แล้วตอบคำถามข้อ 1- 5

สารคดีเรื่อง “โรคเท้าช้าง”

โรคเท้าช้าง (อังกฤษ: Elephantiasis) เป็นโรคที่มีลักษณะผิวหนังและเนื้อเยื่อข้างใต้หนาตัวขึ้น โดยเฉพาะบริเวณขาและอวัยวะเพศ ในบางครั้งอาจมีการบวมของอวัยวะโดยมียุงเป็นพาหะนำโรค

สาเหตุของโรคเท้าช้างมักมาจากหนอนพยาธิ เช่น *Wuchereria Bancrofti*, *Brugia Malayi*, และ *B. Timori* ซึ่งมียุงเป็นพาหะ มักเกิดมากในเขตร้อนเช่นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแอฟริกา โดยจะเกิดการอุดตันหลอดน้ำเหลือง น้ำเหลืองเกิดการคั่งและทำให้ลำตัวส่วนล่าง รวมทั้งขาและอวัยวะเพศบวม ในปัจจุบันสาเหตุของการอุดตันยังไม่เป็นที่แน่ชัดว่าเกิดจากตัวพยาธิเองหรือเกิดจากการตอบสนองของระบบภูมิคุ้มกันต่อพยาธิ โรคเท้าช้างจากสาเหตุนี้มักเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ฟิลาเรียซิสของระบบน้ำเหลือง (Lymphatic Filariasis) เพราะมีสาเหตุมาจากหนอนพยาธิขนาดเล็ก โดยจะมีเฉพาะหนอนพยาธิตัวเต็มวัยเท่านั้นที่อาศัยในระบบน้ำเหลืองของมนุษย์

นอกจากนี้ โรคเท้าช้างอาจไม่ได้มีสาเหตุมาจากพยาธิ เรียกว่าโรค Nonfilarial Elephantiasis หรือ Podoconiosis ซึ่งมีรายงานการพบที่ประเทศยูกันดา แทนซาเนีย เคนยา รวันดา บรูไน ซูดาน และเอธิโอเปียโดยประเทศที่พบโรคนี้นี้มากที่สุดคือประเทศเอธิโอเปีย ซึ่งมีประชากรถึงร้อยละ 6 เป็นโรคนี้นี้ในบริเวณที่มีการระบาด โรคนี้เชื่อว่าเกิดจากการสัมผัสดินที่ก่อให้เกิดความระคายเคืองเป็นเวลานาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งดินเหนียวสีแดง (Red Clay) ซึ่งอุดมไปด้วยโลหะอัลคาไลน์ เช่น โซเดียมและโพแทสเซียม และมาจากหินภูเขาไฟ

(จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี : <http://th.wikipedia.org/wiki>)

1. พาหะนำโรคเท้าช้างคืออะไร

ก. แมลงวัน

ข. พยาธิ

ค. ยุง

ง. หนอน

2. โรคเท้าช้างมักเกิดบริเวณใดของร่างกาย

ก. ลำตัว

ข. เท้า

ค. อวัยวะเพศ

ง. ถูกเฉพาะ ข และ ค

3. พบโรคเท้าช้างที่ประเทศใดมากที่สุด

ก. ประเทศยูกันดา

ข. ประเทศแทนซาเนีย

ค. ประเทศเอธิโอเปีย

ง. ประเทศซูดาน

4. ใจความสำคัญของบทความนี้คืออะไร

ก. สาเหตุของโรคเท้าช้าง

ข. ประเทศที่เป็นโรคเท้าช้าง

ค. วิธีการป้องกันโรคเท้าช้าง

ง. บริเวณที่เป็นโรคเท้าช้าง

5. โลหะอัลคาไลน์ ในบทความนี้มีอะไรบ้าง

ก. โซเดียม

ข. โพแทสเซียม

ค. แคลเซียม

ง. ถูกเฉพาะ ก. และ ข.

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนอ่านสารคดีเรื่อง “ชีวิตที่ต้องมีความอ้างว้างเป็นเพื่อน” แล้วตอบคำถาม

ข้อ 6- 10

สารคดีเรื่อง “ชีวิตที่ต้องมีความอ้างว้างเป็นเพื่อน”

คนเรามักจะรู้สึกเหงาและว่าเหว่เมื่ออยู่ไกลบ้าน ห่างเหินจากมิตรสหาย แต่บางครั้ง แม้อยู่บ้านก็ยังมีรู้สึกเหงาและว่าเหว่อยู่นั่นเอง ความรู้สึกดังกล่าวเกิดขึ้นด้วยหลายสาเหตุ แต่สิ่งหนึ่งที่เหมือนกันก็คือ มีอะไรบางอย่างขาดหายไปจากชีวิตของเราอะไรบางอย่างนั้น อาจได้แก่ เพื่อน คนรัก พี่น้อง พ่อแม่ หรือคนใกล้ชิดที่เคยเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตเราหรือคนที่เรารู้สึกผูกพันด้วย แต่บางครั้งสิ่งที่ขาดหายไปนั้น เราอาจไม่เคยมีมาก่อนเลย แต่จิตใจ โหยหาอยู่ลึกๆ เช่น ความรักที่จริงใจ ครอบครัวที่อบอุ่น หรือชุมชนที่เรารู้สึกสนิทแนบแน่น ความเหงาและว่าเหว่อาจเกิดขึ้นท่ามกลางชีวิตที่เร่งรีบและกลุ่มคนที่พลุกพล่าน แต่ไม่ว่า รอบตัวจะวุ่นวายเพียงใด ภายในใจนั้นกลับวังเวง เปล่าเปลี่ยวอย่างยิ่ง เพราะลึกๆ เรารู้สึก แปรลกแยกกับผู้คน หรือรู้สึกว่านี่ไม่ใช่ “ที่” ของเรา กล่าวอีกนัยหนึ่ง เรากำลังโหยหา “บ้าน” ที่แท้จริง

(<http://www.sarakadee.com/2012/03/16/life-with-loneliness>)

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 1

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง สารคดี

คำชี้แจง

นักเรียนตอบคำถามความรู้เกี่ยวกับการอ่านสารคดี (ข้อละ 2 คะแนน)

1. สารคดีหมายถึงอะไร

ตอบ งานเขียนที่มุ่งให้ให้สาระความรู้แก่ผู้อ่านเป็นหลัก มีความเพลิดเพลินเป็นรอง มุ่งแสดงความรู้ ความคิด ความจริง ความกระฉ่างแจ่ม และเหตุผลเป็นสำคัญ อาจเขียนเชิงอธิบาย เชิงวิจารณ์เชิงแนะนำสั่งสอน

2. สารคดีแตกต่างจากบันเทิงคดีอย่างไร

ตอบ สารคดีจะมุ่งเน้นให้สาระความรู้แก่ผู้อ่านเป็นหลัก แต่บันเทิงคดีจะไม่เน้นสาระความรู้มากนักแต่จะเน้นบันเทิง สนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียดเป็นหลัก

3. สารคดีแบ่งออกเป็นกี่ประเภท

ตอบ 10 ประเภท

4. สารคดีจดหมายเหตุมีลักษณะเป็นอย่างไร

ตอบ เป็นการบันทึกเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ส่วนมากเป็นเรื่องราวของทางราชการ หรือกึ่งราชการ

5. สารคดีการท่องเที่ยวแบบเล่าไปเรื่อย ๆ และแบบเปรียบเทียบแตกต่างกันอย่างไร

ตอบ แบบเล่าไปเรื่อย ๆ มักเล่าเหตุการณ์เป็นลำดับขั้นตอน แต่แบบเปรียบเทียบเป็นการแสดงข้อเปรียบเทียบของข้อดี และข้อด้อยของสถานที่ไปพบ

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 2

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญสารคดี

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญสารคดี ที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม
(ข้อละ 2 คะแนน)

1. ความพอเพียงหมายถึงอะไร

ตอบ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกัน
ในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและ
ภายใน

2. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่นำไปใช้กับประชาชนระดับใด

ตอบ ทุกระดับชนชั้น

3. เศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคลทั่วไปหมายความว่าอย่างไร

ตอบ เศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคลทั่วไป เป็นความสามารถในการดำรงชีวิต
อย่างไม่เดือดร้อน มีความเป็นอยู่อย่างพอประมาณตน ตามฐานะตามอัตภาพและที่สำคัญ
ไม่หลงไหลตามกระแสวัตถุนิยม มีอิสระในการประกอบอาชีพ เดินทางสายกลาง ทำกิจกรรม
ที่เหมาะสม กับตนเองและสามารถพึ่งพาตนเองได้

4. เศรษฐกิจพอเพียงระดับเกษตรกร

ตอบ เศรษฐกิจพอเพียงระดับเกษตรกร เป็นเศรษฐกิจเพื่อการเกษตรที่เป็นการพึ่งพา
ตนเอง เกษตรกรจะใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการที่ดิน โดยเฉพาะแหล่งน้ำ
และกิจกรรมการเกษตร ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และความต้องการของ
เกษตรกร

5. ข้อคิดที่นักเรียนได้จากสารคดีเรื่องนี้คืออะไร

ตอบ จงดำเนินชีวิตบนพื้นฐานเศรษฐกิจที่พอเพียง แล้วชีวิตจะมีความสุข

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญสารคดี

1. ค	6. ก
2. ง	7. ข
3. ค	8. ง
4. ก	9. ค
5. ง	10. ข

เก่งมากนะคะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHARU MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	บอกความหมายการอ่านจับใจความ	บอกขั้นตอนการอ่านจับใจความ	บอกขั้นตอนเทคนิคพิพินิรามา	ปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคพิพินิรามา	รวมคะแนน	คิดเป็นร้อยละ	สรุปผล การประเมิน		
		5	5	5	5			20	ผ่าน	ไม่ผ่าน
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
		รวม								
		คิดเป็นร้อยละ								

หมายเหตุ ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป หรือได้คะแนนตั้งแต่ 16 คะแนนขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางพนมวัลย์ แดงบุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบบันทึกการตรวจแบบฝึกหัด
การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญสารคดี

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนแบบฝึกหัด		คะแนน รวม	คิดเป็น ร้อยละ	สรุปผล การประเมิน	
		แบบ ฝึกหัดที่ 1	แบบ ฝึกหัดที่ 2			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		10	10	20			
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนแบบฝึกหัด		คะแนน รวม	คิดเป็น ร้อยละ	สรุปผล การประเมิน	
		แบบ ฝึกหัดที่ 1	แบบ ฝึกหัดที่ 2			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		10	10				
21							
22							
	รวม						
	เฉลี่ย						

หมายเหตุ ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินต้องได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป หรือ ได้คะแนน 16 คะแนน
ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางพนมวัลย์ เสงวนุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน เวลา 2 ชั่วโมง
สอนโดย นางพนมวัลย์ แดงบุสดี สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่สามารถพัฒนาและฝึกฝนได้ ด้วยเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ และเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการอ่าน การศึกษาค้นคว้า และการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบในเรื่องนี้แล้ว มีความสามารถดังนี้

1. บอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
2. บอกขั้นตอนของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
3. บอกลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาได้ถูกต้อง
4. ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาได้ถูกต้อง
5. สามารถจับใจความสำคัญของนิทานที่กำหนดให้อ่านได้ถูกต้อง
6. ตอบคำถามจากแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 80

สาระการเรียนรู้

1. การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที้อ่าน
2. พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ
  - 2.1 สามารถจำแนกประเภทของงานเขียนได้
  - 2.2 สามารถแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็นได้
  - 2.3 สามารถอธิบายความหมายของคำ สำนวน โวหารได้

- 2.4 สามารถตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิดได้
- 2.5 สามารถบอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้
- 2.6 สามารถบอกแนวคิดหลักได้
- 2.7 สามารถบอกน้ำเสียง หรือความรู้สึกของผู้เขียนได้
- 2.8 สามารถบอกโครงเรื่อง สรุปเรื่องได้
- 2.9 สามารถประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้

3. เทคนิคการสอนแบบ พาโนรามา เป็นการอ่านที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้อ่าน ให้มีความรอบรู้ สามารถสรุปสาระสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ขั้นเตรียม

- 3.1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
- 3.1.2 การปรับความเร็ว
- 3.1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม

3.2 ขั้นอ่าน

- 3.2.1 การสำรวจ
- 3.2.2 การติดตาม
- 3.2.3 การจดบันทึก

3.3 ขั้นสรุป

- 3.3.1 การจำ
- 3.3.2 การประเมินผล

4. การฝึกอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เกี่ยวกับนิทาน เรื่อง “เจ้ากบฟุ้งซ่าน”

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับความหมาย และพฤติกรรม การอ่านจับใจความสำคัญ

1.2 นักเรียนทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับความหมาย และขั้นตอน การอ่านจับใจความจากใบความรู้แล้วร่วมกันอธิบายความหมายและขั้นตอน การอ่านจับใจความสำคัญ

2. ขั้นตอนการสอน

2.1 นักเรียนร่วมกันทบทวนลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา พร้อมทั้งอธิบายกิจกรรมในแต่ละลำดับขั้น

2.2 นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง นิทาน แล้วทำแบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของนิทาน

2.3 ครูแจกแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญนิทานเรื่อง “เจ้ากบฟุ้งซ่าน”

2.4 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ดังนี้

2.4.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

1) ครูแจกแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญนิทานเรื่อง “เจ้ากบฟุ้งซ่าน” สนทนาเกี่ยวกับรายละเอียดของนิทานที่นักเรียนเคยอ่าน

2) แจ้งให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้เรียนเรื่อง การอ่านจับใจความนิทาน โดยฝึกอ่านตามขั้นตอนของเทคนิคพาโนรามา

3) ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านนิทานเรื่อง “เจ้ากบฟุ้งซ่าน” ว่าเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของนิทาน

2.4.2 การปรับความเร็ว

นักเรียนศึกษาสาระสำคัญเกี่ยวกับนิทานจากใบความรู้ โดยครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนทราบว่า นิทาน หมายถึงเรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมา มุ่งให้เห็นความบันเทิง แทรกแนวคิด คติสอนใจ จนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยอย่างหนึ่ง อาจเรียกนิทานพื้นบ้าน นิทานพื้นเมือง นิทานชาวบ้าน เป็นต้น

2.4.3 การตั้งคำถาม

นักเรียนดูชื่อนิทาน แล้วช่วยกันตั้งคำถามว่า อยากทราบอะไรจากนิทาน เช่น

- 1) เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน
- 2) ตัวละครมีใครบ้าง
- 3) ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คืออะไร

ฯลฯ

ครูเขียนคำถามของนักเรียนลงบนกระดาน โดยยังไม่หาคำตอบ

2.5 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นที่ 2 ชั้นอ่าน ดังนี้

2.5.1 การสำรวจ

ครูให้นักเรียนสำรวจนิทานที่จะอ่านทั้งหมดอย่างคร่าวๆ เช่น ชื่อนิทาน ชื่อตัวละคร ฯลฯ และดูแต่ละย่อหน้าอย่างคร่าวๆ และสังเกตว่าเนื้อเรื่องตอนใดมีสาระสำคัญสอดคล้องกับชื่อเรื่องมากที่สุด

2.5.2 การติดตาม

นักเรียนเริ่มอ่านนิทานอย่างละเอียด โดยกำหนดเวลาให้อ่านประมาณ 5 นาที ในขณะที่อ่านพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

2.5.3 การจดบันทึก

นักเรียนขีดเส้นใต้ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า แล้วจดบันทึก

2.6 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป ดังนี้

2.6.1 การจำ

นักเรียนช่วยกันสรุปความของแต่ละย่อหน้าจากที่นักเรียนจดบันทึกใจความสำคัญไว้

2.6.2 การประเมินผล

1) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนนิทานที่อ่าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามที่เขียนไว้บนกระดาน เพื่อประเมินผลว่านักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากการอ่านตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ และนักเรียนสามารถเก็บข้อมูลรายละเอียดได้มากน้อยเพียงใด

2) นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของนิทาน

2.6.3 นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ

2.6.4 เก็บกระดาษคำตอบ แล้วให้นักเรียนช่วยกันเฉลยแบบทดสอบ โดยครูอธิบายให้แนวความคิดเกี่ยวกับการตอบแบบทดสอบแต่ละข้อ

3. ชั้นสรุป

นักเรียนและครูช่วยกันสรุปใจความสำคัญของบทความอีกครั้ง และร่วมกันสรุปความหมายและขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ พร้อมทั้งร่วมกันสรุปขั้นตอนการอ่านแบบ พาโนรามา

สื่อประกอบการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

1. แผนภูมิการอ่าน โดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
2. ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
3. ใบความรู้เรื่อง “นิทาน”
4. แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญนิทานเรื่อง “เจ้ากบฟุ้งซ่าน”
5. แบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของนิทาน
6. แบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของนิทาน
7. แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญสารคดี

การวัดผล

1. สังเกตความถูกต้องในการบอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ
2. สังเกตความถูกต้องในการบอกขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ
3. สังเกตความถูกต้องในการบอกลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
4. สังเกตการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
5. ตรวจแบบฝึกหัดที่ 1 และ แบบฝึกหัดที่ 2
6. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

เครื่องมือการวัด

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
2. แบบฝึกหัด
  - แบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของสารคดี
  - แบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของสารคดี
3. แบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

การผ่านเกณฑ์ต้องได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมจากนิทานหลาย ๆ เรื่องเพื่อให้เกิดความชำนาญในการฝึกจับใจความสำคัญ

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางพนมวัลย์ แดงบุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายขวัญใจ อุดมรัตน์)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านแกวิทยา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกได้ว่าใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านคืออะไรได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง

การอ่านจับใจความสำคัญ คือการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

ใจความสำคัญของเรื่อง คือข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น หรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือ ตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่าใจความสำคัญนี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่าง เช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่อง หรือ ความคิดหลักของเรื่องแต่จะเป็นอย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญก็คือสิ่งที่เป็นสาระที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง

ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าก็ได้ จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุดคือ ประโยค ที่อยู่ตอนต้นย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อน แล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจน รองลงมาคือประโยคตอนท้ายย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อมาก่อน แล้วจึงสรุปด้วยประโยคที่เป็นประเด็นไว้ภายหลัง สำหรับจุดที่พบใจความสำคัญยากขึ้น ก็คือ ประโยคตอนกลางย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความสังเกตและพิจารณาให้ดี ส่วนจุดที่หาใจความสำคัญยากที่สุดคือย่อหน้าที่ไม่มีประโยคใจความสำคัญปรากฏชัดเจน อาจมีประโยค หรืออาจอยู่รวม ๆ กันในย่อหน้าก็ได้ ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง

แนวการอ่านจับใจความ

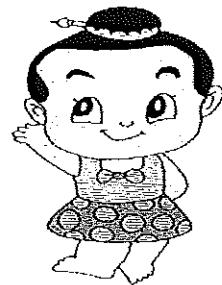
การอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ มีแนวทางดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะจะเป็นแนวทางกำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
2. สืบหาส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้กว้างขวางและรวดเร็ว
3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความสำคัญ ได้ง่าย
4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว
5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำความเข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

ขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน
3. อ่านซ้ำตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอน
4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

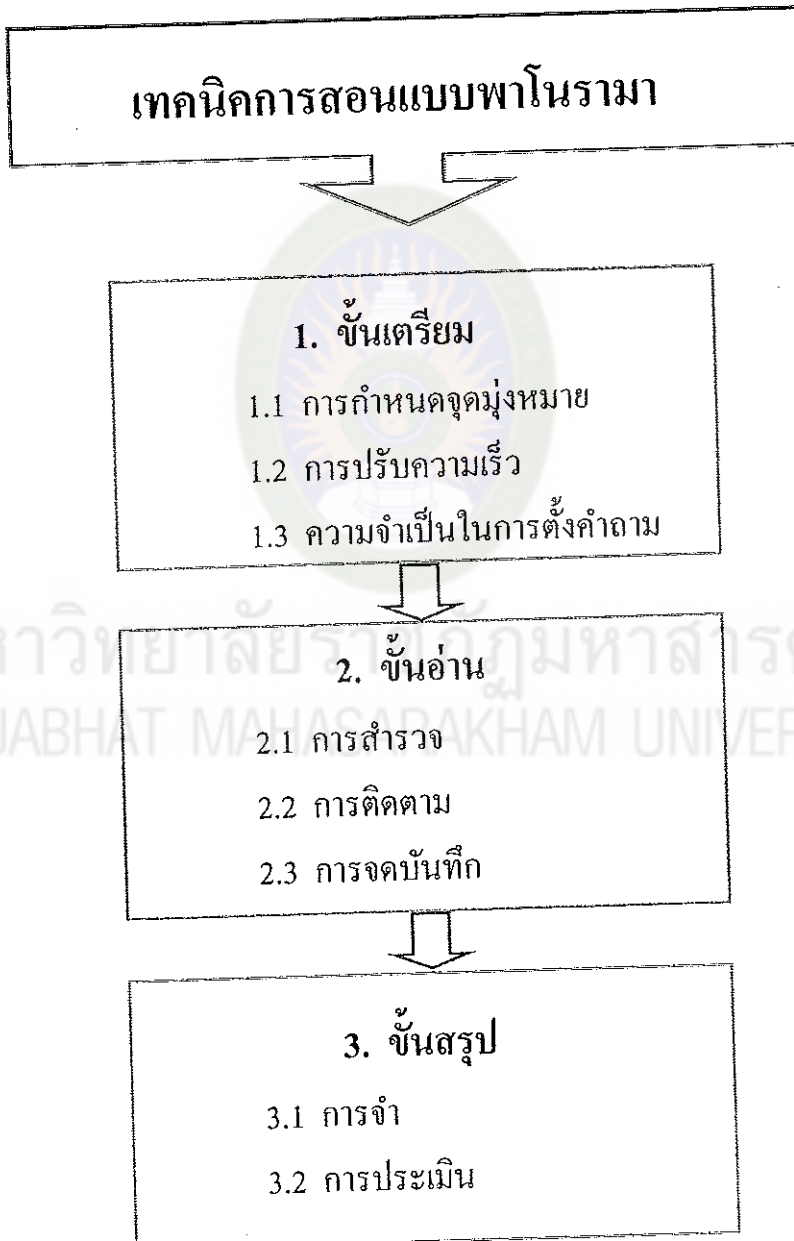
เราไปดูความหมายและที่มา
ของนิทานกันต่อดีกว่าค่ะ

แผนภูมิ

การอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา

คำชี้แจง การอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา หมายถึง การอ่านที่มีลำดับขั้นตอน แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ 8 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ใบความรู้
เรื่อง ความหมาย นิทาน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของนิทานได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกที่มาของนิทานได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างระหว่างนิทานกับตำนานได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถบอกประเภทของนิทานได้ถูกต้อง อย่างน้อย 5 ประเภท
5. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

นิทาน หมายถึงเรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมา มุ่งให้เห็นความบันเทิงแทรก แนวคิด คติสอนใจ จนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยอย่างหนึ่ง อาจเรียกนิทาน พื้นบ้าน นิทานพื้นเมือง นิทานชาวบ้าน เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของตำนานไว้ว่า หมายถึง เรื่องแสดงกิจการอันมีมาแล้วแต่ปางหลัง เรื่องราวมนานที่เล่าสืบ ๆ มา เช่น ตำนานพุทธเจดีย์สยาม หรือใช้เรียกพระปริวรรตบทหนึ่งว่า “เจ็ดตำนานบ้าง สิบสองตำนานบ้าง” จึงรวมความสรุปความหมายของตำนานว่า เป็นเรื่องราวของความเป็นมาของสถานที่ สิ่งของต่าง ๆ ซึ่งจะไม่สามารถชี้ได้ชัดเจนว่าสถานที่ สิ่งของ เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นวัน เวลาใด ใครเป็นผู้เกี่ยวข้องชัดเจน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของนิยายไว้ว่า หมายถึงเรื่องเล่าที่เล่าต่อกันมา หมายถึง ความไม่แน่นอนหรือไม่ใช่ความจริงทั้งหมด มีการแต่งเติมเสริมต่อบางตอนเรื่องราวนั้นจะต่างไปจากชีวิตจริง เช่น เกิดเป็นลูกสัตว์ แล้วมาใช้เวทย์มนต์คาถาให้กลายเป็นมนุษย์ได้ในภายหลัง เป็นต้น จากความหมายของนิทาน ตำนาน นิยาย ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่ามีความคล้ายคลึงกัน จนบางครั้งแยกกันไม่ออกและมีนิยาย ตำนาน นิทานพื้นบ้านอยู่มากมาย

ที่มาของนิทาน ตำนาน นิยาย

1. มาจากความต้องการให้เกิดความสนุกสนาน บันเทิง จึงผูกเรื่องขึ้นหรือนำเรื่องไปผสมผสานกับเรื่องที่มีอยู่เดิม
2. มาจากความต้องการอบรมสั่งสอน ในแง่ของพุทธศาสนาให้ความรู้ด้านศีลธรรม เพื่อให้การอบรมสั่งสอนให้คนประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม อยู่ในกฎระเบียบของสังคม เช่น นิทานธรรมบท นิทานอีสป เป็นต้น
3. มาจากการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย จึงมีการสมมุติเรื่องราวขึ้นมาเพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

วรรณกรรมท้องถิ่นที่เป็นเรื่องเล่า แบ่งประเภทเพื่อการศึกษาตามแบบของนิทานพื้นบ้าน สรุปได้ดังนี้

1. ประเภทเทพนิยายหรือปรัมปรา (Fairy tale) เป็นเรื่องเกี่ยวกับเทพนางฟ้า เรื่องมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ เป็นความฝันและจินตนาการของผู้แต่ง เรียกหลายอย่างเช่น นิทานมหัศจรรย์ นิทานบรรพบุรุษ เรื่องราวมักเกี่ยวข้องกับราชสำนัก เจ้าหญิง เจ้าชาย มีแม่มด มียักษ์ สัตว์ประหลาด ตัวละครที่ดีจะเป็นฝ่ายชนะ เช่น เรื่องพระอภัยมณี คาวิ สังข์ทอง พระสุธนมโนห์รา ฯลฯ
2. ประเภทชีวิตจริง (Novella) เป็นเรื่องที่ตั้งอยู่ในโลกของความจริง มีการบ่งสถานที่และตัวละครชัดเจน อาจมีปาฏิหาริย์อิทธิฤทธิ์แต่เป็นไปในลักษณะที่เป็นไปได้ โดยใช้สถานที่ เวลา ตัวละครที่มาจากความจริง เช่น ขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณี (บางส่วนที่มาจากชีวิตจริงของผู้แต่ง) พระลอ พระรถเมรี พระร่วง ไกรทอง เป็นต้น
3. ประเภทวีรบุรุษ (Hero tale) เป็นเรื่องที่มีหลายตอนขนาดยาว อาจคล้ายชีวิตจริงหรือจินตนาการ เป็นเรื่องเล่าที่กล่าวถึงวีรบุรุษที่ต้องผจญภัยที่มีลักษณะเหนือมนุษย์ เช่น เรื่อง เฮอรัคลีส เซซิอุสและเพอร์ซิอุสของกรีก เป็นต้น
4. ประเภทนิทานประจำถิ่น (Sage) มักเป็นเรื่องแปลกพิสดารซึ่งเชื่อว่าเคยเกิดขึ้นจริง ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง บ่งบอกสถานที่และตัวละครชัดเจน อาจมาจากประวัติศาสตร์ อาจเป็นไปได้อย่างมนุษย์ สัตว์ เทวดา ผี เช่น เรื่อง พระยาพาน พระร่วง เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก ตาม่องล่าย ท้าวปาจิตกับนางอรพิม เป็นต้น

5. ประเภทเล่าอธิบายเหตุ (Explanatory tale) เป็นเรื่องอธิบายกำเนิดความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ กำเนิดของสัตว์ว่าเหตุใดจึงมีรูปร่างลักษณะต่าง ๆ กำเนิดของพืช มนุษย์ดวงดาวต่าง ๆ เป็นต้น เช่น ทำไมกระเซิงจึงไม่มีลิ้น กำเนิด ดาวลูกไก่ กำเนิดจันทรคราส เป็นต้น

6. ประเภทเทพปกรณัมหรือเทพปกรณัม (Myth) เป็นเรื่องอธิบายถึงกำเนิดของจักรวาล มนุษย์ สัตว์ ปราศกฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น ลม ฝน กลางวัน กลางคืน ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า แสดงถึงความเชื่อทางศาสนา มีเรื่องของเทพที่เรารู้จักกันดี เช่น เมขลา รามสูร เป็นต้น

7. ประเภทสัตว์ (Animal tale) เป็นเรื่องที่มีสัตว์เป็นตัวเอก โดยจะแสดงให้เห็นความฉลาดและความโง่เขลาของสัตว์โดยเจตนาจะมุ่งสอนจริยธรรมหรือคตินิยม ซึ่งจัดเป็นเรื่องประเภทให้คติสอนใจ เช่น นิทานอีสป และปัญญาตนตระ

8. ประเภทมุขตลก (Merry tale) เป็นเรื่องขนาดสั้นอาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับ มนุษย์ หรือสัตว์ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ความไม่น่าเป็นไปได้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความฉลาด การใช้กลตวง การแข่งขัน การปลอมแปลง ความเกียจคร้าน เรื่องเพศ การไม้คนหูหนวก นักบวช พระกับชี ลูกเขยกับแม่ยาย ศรีธนญชัย กระจ่าตายกับเต่า เป็นต้น

9. ประเภทศาสนา (Religious tale) เป็นเรื่องเกี่ยวกับศาสนา เช่น เรื่องเล่าเกี่ยวกับพระเยซู นักบุญ พระพุทธเจ้า พระสาวก ซึ่งไม่มีในพระไตรปิฎกอยู่หลายเรื่อง ซึ่งทรศนะของผู้เล่ามักถือว่าเป็นเรื่องจริง

10. ประเภทเรื่องผี เป็นเรื่องเกี่ยวกับผีต่าง ๆ ซึ่งไม่ปรากฏชัดว่ามาจากไหน เกิดอย่างไร เช่น ผีบ้านผีปอบและผีปอกกะโหล่งของไทยภาคเหนือหรือผีที่เป็นคนตายแล้วมาหลอกด้วยรูปร่างวิธีการต่าง ๆ มีผีกองกอย ฯลฯ

11. ประเภทเข้านแบบ (Formular tale) เป็นเรื่องที่มีโครงเรื่องสำคัญเล่าเพื่อความสนุกสนานของผู้เล่า และผู้ฟังอาจมีการเล่นเกม แบ่งเป็นนิทานลูกโซ่ เช่น เรื่องตากับยายปลุกถั่วปลุกงาให้หลานเฝ้า นิทานหลอกผู้ฟัง นิทานไม่รู้จบ เช่น เกี่ยวการนับจะเล่าเรื่อยไปแต่เปลี่ยนตัวเลข

แบบฝึกหัดที่ 1

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง นิทาน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามความรู้เกี่ยวกับลักษณะของนิทาน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. นิทานหมายถึงอะไร

ตอบ.....

2. นิทานแตกต่างจากตำนานอย่างไร

ตอบ.....

3. นิทานพื้นบ้านมีกี่ประเภท

ตอบ.....

4. นิทานประจำถิ่นมีลักษณะเด่นคืออะไร

ตอบ.....

5. บอกที่มาของนิทานพอคร่าวๆ มีอะไรบ้าง

ตอบ.....

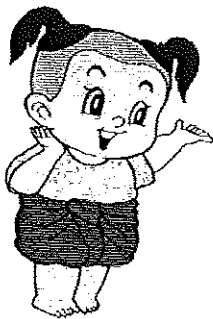
ชื่อ.....ชั้นประถมศึกษาปีที่.....เลขที่.....

แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

นิทานเรื่อง “เจ้ากบฟุ้งซ่าน”

กบฟุ้งซ่านตัวหนึ่งนั่งอยู่ข้างกำแพงวัด ทุกเช้ามันเฝ้าดูพระออกบิณฑบาตตั้งแต่เช้ามีด พอพระกลับมาถึงวัดเพื่อฉันเช้า กบมันนึกในใจ อยากเกิดเป็นพระ เป็นพระสบายดี มีคนถวายอาหารให้กินทุกวัน เมื่อพระฉันเสร็จก็นำอาหารที่เหลือมากมายนั้นไปให้เด็กวัดกินต่อ แล้วเด็กวัดก็กินกันอย่างเอร็ดอร่อย ตอนนี่กบเปลี่ยนใจ อยากเกิดเป็นเด็กวัดแล้ว เพราะสบายกว่าพระ มันเห็นเด็กวัดหลายคนเดินสายได้ และไม่ต้องออกตามพระไปบิณฑบาตก็ได้สบายกว่าเยอะเลย เมื่อเด็กวัดกินเสร็จก็โกยอาหารที่เหลือทั้งหมดให้หมาวัดไปกิน แล้วเด็กวัดทุกคนก็ไปช่วยกันล้างจาน ถึงตอนนี้กบเปลี่ยนใจอยากเกิดเป็นหมาวัดแล้ว เพราะสบายกว่าไม่ต้องล้างจานเหมือนเด็กวัด พอหมาวัดกินอาหารเสร็จก็แยกย้ายไปทำหน้าที่เฝ้าบริเวณวัดคอยเห่าคนแปลกหน้า ฝูงแมลงวันก็บินมาตอมและกินอาหารต่อจากหมาวัด ถึงตอนนี้กบเปลี่ยนใจอีกแล้วอยากเกิดเป็นแมลงวัน เพราะสบายที่สุด ไม่ต้องทำอะไรเลย...หน้าซำยังมีกองอาหารให้กินไม่มีหมดด้วย ขณะที่เจ้ากบฟุ้งซ่านกำลังคิดเพลิน ๆ อยู่...พอดีหันมาเห็นแมลงวันบินมาใกล้ ๆ จึงใช้ลิ้นตวัดเอาแมลงวันเข้าปากตัวเองโดยสัญชาตญาณ ...ถึงตอนนี้... กบฟุ้งซ่านจึงบรรลุธรรมฉับพลัน (Sudden Knowledge) คิดได้ว่า เออ... เป็นตัวของเราเองนี่แหละดีที่สุด (The best to be yourself)

(<http://www.oknation.net/blog/ppmantana/2010/08/31/entry-1>)

อ่านนิทานจบแล้ว
ลองไปทำแบบฝึกหัดดูนะ

แบบฝึกหัดที่ 2

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญนิทานที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม
(ข้อละ 2 คะแนน)

1. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในเวลาใด

ตอบ.....

2. ทำไมกบจึงอยากเกิดเป็นเด็กวัด

ตอบ.....

3. กบตัวนี้มีลักษณะนิสัยอย่างไร

ตอบ.....

4. ทำไมถึงบอกว่ากบบรรลุนิพพาน

ตอบ.....

5. ข้อคิดที่นักเรียนได้จากนิทานเรื่องนี้คืออะไร

ตอบ.....

ชื่อ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่..... เลขที่.....

แบบทดสอบหลังเรียน

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบมีจำนวน 10 ข้อ

2. ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ทักอักษร ก ข ค ง ที่ถูกต้องที่สุด
เพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านเรื่อง “ตัดเท่าไรถึงจะพอ” แล้วตอบคำถามข้อ 1- 5

นิทานเรื่อง “ตัดเท่าไรถึงจะพอ”

นายชุ่มชื่นมีอาชีพขายพิน อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเล็กๆ แห่งหนึ่งใกล้เชิงเขา ทุกวันเขาจะเก็บกิ่งไม้แห้งจากเชิงเขาเพื่อนำไปขายในตลาด ชาวบ้านซื้อกิ่งไม้ไปทำพินสำหรับหุงต้ม พินของนายชุ่มชื่นขายดิบขายดีนายชุ่มชื่นได้เงินกลับบ้านมา ก็แบ่งให้ภรรยาไว้ใช้สอยประจำวัน “เร่เข้ามา เร่เข้ามา ไม่ซื้อไม่หาไม่ว่าอะไร พินนายชื่นเนื้อไม้แห้งสนิท ง่ายติดง่ายใช้งานนานกว่าใคร”

วันหนึ่งภรรยานายชุ่มชื่นพูดกับสามีว่า..

ภรรยา... “เดินเก็บกิ่งไม้แห้งไปขายเมื่อไหร่จะร่ำรวยสักที”

นายชุ่มชื่น... “ใช้นั้นสิ ทั้งๆที่พินฉันก็ขายดิบขายดี”

ภรรยา... “ฉันว่านะ แทนที่จะเก็บกิ่งไม้ เปลี่ยนเป็นไปตัดต้นไม้ น่าจะดี”

รุ่งเช้า นายชุ่มชื่นจึงออกตัดต้นไม้ที่ขึ้นรอบ ๆ เชิงเขา ขณะที่นายชุ่มชื่นกำลังตัดต้นไม้ต้นหนึ่งอยู่ ก็มีแม่มกนางเขนตัวหนึ่งบินมาขอร้องไม่ให้ตัดต้นไม้ต้นนั้น แต่นายชุ่มชื่นก็ไม่สนใจแล้วก็ลงมือตัดต้นไม้ต่อไป ได้ไม้กิ่งใหญ่นำไปขายได้เงินมากกว่าเดิม ฝ่ายภรรยาเมื่อเห็นสามีได้เงินมากขึ้นก็เกิดความโลภจึงยุให้สามีไปตัดต้นไม้ให้หมดทั้งป่า นายชุ่มชื่นเห็นด้วย จึงเกณฑ์ญาติพี่น้องมาช่วยกันตัดต้นไม้ แล้วก็พบกับสัตว์ป่าฝูงหนึ่งมาขอร้องไม่ให้ตัดต้นไม้ เพราะจะทำลายที่อยู่อาศัยและแหล่งอาหารของสัตว์เหล่านั้น แต่นายชุ่มชื่นก็ไม่สนใจและยังคงตัดต้นไม้ต่อไป

โค่น โค่น โค่น ตัด ตัด ตัด ไม้ใหญ่ ไม้เล็ก เรามาตัดกัน!!! แล้วก็ถึงวันที่ธรรมชาติลงโทษ เมื่อป่าไม้เหลือแต่ต้นไม้ต้นไม้ออบออบอ้อมซบน้ำฝน พอเกิดพายุใหญ่ลม และฝนก็โหมกระหน่ำ น้ำป่าไหลป่าพัดพาเอาท่อนซุงที่กองไว้ ทับถมหมู่บ้านจนพังพินาศ เกิดน้ำท่วมใหญ่ ทั้งหมู่บ้านจมอยู่ใต้น้ำ นายชุ่มชื่นและภรรยาต้องไปอาศัยบนหลังคาบ้าน นายชุ่มชื่นบ่นกับภรรยา ถึงความผิดพลาดจนก่อให้เกิดความสูญเสียใหญ่หลวง

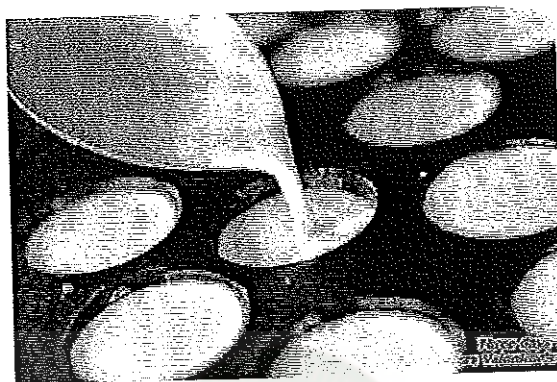
(<http://www.everykid.com/nitan2/thelover/index.html>)

1. ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้คืออะไร
  - ก. ธรรมชาติถูกทำลายเพราะฝีมือมนุษย์
  - ข. ความไม่รู้จักรักพอของมนุษย์
  - ค. ธรรมชาติลงโทษมนุษย์
  - ง. การตัดไม้ทำลายป่า นำมาซึ่งความพังพินาศ
2. ภรรยาของนายชุ่มชื่นมีนิสัยอย่างไร
  - ก. นิสัยโอบอ้อมอารี
  - ข. นิสัยโลภมาก
  - ค. มีความซื่อสัตย์ต่อสามี
  - ง. นิสัยขยัน
3. ทำไมนายชุ่มชื่นจึงตัดไม้จำนวนมาก
  - ก. เพื่อการขายฟืน
  - ข. ต้องการรวยเร็วๆ
  - ค. ถูกภรรยาขอให้ตัด
  - ง. ฟืนแห้งขายไม่ดีเหมือนฟืนเปียก
4. ใครมีนิสัยเหมือนภรรยาของนายชุ่มชื่น
  - ก. มาลีช่วยแม่เก็บไข่เป็ดที่เลี้ยงไว้ ไปขาย
  - ข. แดงยุสมชายขโมยหวานแหว่นในสระน้ำคนอื่น เพื่อจับปลาไปขาย
  - ค. ชบาไปรับจ้างเก็บพริก
  - ง. สมศักดิ์ชวนน้องเก็บเห็ดไปขาย
5. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คืออะไร
  - ก. ความโลภมากนำมาซึ่งความเดือดร้อน
  - ข. การตัดไม้ทำลายป่า ทำให้น้ำท่วม
  - ค. ความไม่รู้จักรักพอของมนุษย์
  - ง. ธรรมชาติลงโทษมนุษย์

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “ตำนานขนมครก” แล้วตอบคำถามข้อ 6- 10

นิทานเรื่อง “ตำนานขนมครก”

ไอ้กะทิ หนูน้อยแห่งดงมะพร้าวเดี่ยว แอบมีความรักกับ หนูแป้ง สาวสวย ประจำหมู่บ้านซึ่งเป็นลูกสาวคนเดียวของผู้ใหญ่บ้าน ทั้งคู่เจอกันวันลอยกระทง และสัญญา กันต่อหน้าพระจันทร์ ไม่ว่าข้างหน้าแม่จะมีอุปสรรคขวางกั้นเพียงใด ทั้งคู่ก็จะขอยึดมั่น ความรักแท้ที่มีต่อกันชั่วฟ้าดินสลาย

ไอ้กะทิ ก้มหน้าก้มตาเก็บหอมรอมริบหาเงินเพื่อมาสู่ขอลูกสาวจาก

ผู้ใหญ่บ้าน แต่กลับถูกปฏิเสธแถมยังโดนผู้ใหญ่ส่งชายฉกรรจ์พร้อมอาวุธครบมือ มาลอบทำร้าย แต่ไอ้กะทิก็มไม่ว่าอะไร มันพาร่างอันสะบักสะบอมกลับไปบ้าน นอนหยอด น้ำข้าวต้มชะหลายวัน แต่ใจยังตั้งมั่นว่า วันหน้าจะมาสู่ขอหนูแป้งใหม่จนกว่าผู้ใหญ่จะใจ อ่อน

แต่แล้วความฝันของไอ้กะทิ ก็พังพินาศเมื่อผู้ใหญ่ยก หนูแป้ง ลูกสาวคนสวย ให้แต่งงานกับปลัดหนุ่มจากบางกอก ไอ้กะทิ รู้ข่าวจึงรีบกระเสือกกระสนหมายจะมายับยั้ง การแต่งงานครั้งนี้ ซึ่งผู้ใหญ่บ้านก็วางแผนป้องกันไว้แล้ว โดยชุดหลุมพรางดักรอไว้ แต่แม่แป้งแอบได้ยื่นแผนร้ายเสียก่อน จึงลอบหนีออกมาหมายจะห้ามหนุ่มคนรักไม่ให้ ตกหลุมพราง

คืนนั้นเป็นคืนเดือนแรม หนูแป้งวิ่งฝ่าความมืดออกมาเพื่อค้นหาไอ้กะทิ ไอ้กะทิเห็นหนูแป้งวิ่งมาก็ดีใจทั้งคู่รีบวิ่งเข้าหากัน จับปล้น!!...ร่างของหนูแป้งก็ร่วงหล่นลงไปในห้องพรางของผู้ใหญ่ๆ ผู้เป็นพ่อ ต่อน้ำต่อตาไอ้กะทิ อารามตกใจนายกะทิรีบกระโดดตามลงไปเพื่อช่วยเหลือหนูแป้ง อารามดีใจสมุนชายฉกรรจ์ของผู้ใหญ่บ้านซึ่งแอบซุ่มอยู่ที่รีบบเข้ามาโดยคืนฝึกลบหลุมที่ทั้งคู่หล่นลงไป เพราะคิดว่าในหลุมมีเพียงไอ้กะทิผู้เดียว ...

รุ่งเช้าผู้ใหญ่บ้านสั่งให้ขุดหลุมเพื่อดูผลงาน แทบไม่เชื่อสายตาเมื่อต่างปรากฏร่างของไอ้กะทิที่ระกะกอดทับร่างหนูแป้งลูกสาวของตน ทั้งสองนอนตายคู่กันอย่างมีความสุขเมื่อรอยยิ้มถูกเปลี่ยนเป็นน้ำตา ผู้ใหญ่บ้านรำพึงต่อหน้าศพของลูกสาวว่า..

“พ่อไม่น่าคิดทำลายความรักของลูกเลย”

ตั้งแต่นั้นมานุสรณ์แห่งความรักที่กระทำสืบทอดกันมาจนเป็นประเพณี ทุกแรม 6 ค่ำ เดือน 6 ชาวบ้านที่ศรัทธาในความรักของไอ้กะทิ กับแป้ง ก็จะตื่นตั้งแต่เช้ามืดเข้าครัวเพื่อทำขนมที่หอมหวานปรุงจากแป้ง และกะทิ บรรจงหยอดลงหลุม พอสุกได้ที่ก็แกะจากหลุม แล้วนำมาวางคว่ำหน้าซ้อนกันเป็นสัญลักษณ์ว่า “จะได้อยู่ร่วมกันตลอดไป” ขนมนี้จึงถูกเรียกขานกันในนาม “ขนมแห่งความรัก” หรือ ขนม คน-รัก-กัน ต่อมาถูกเรียกย่อๆ ว่า ‘ขนม ค-ร-ก’ นั่นเอง

(<http://www.everykid.com>)

6. ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้คืออะไร

- ก. ความรักเป็นสิ่งที่น่าเศร้า
- ข. รักสามเส้า
- ค. ความรักที่ถูกขัดขวางนำมาซึ่งโศกนาฏกรรม
- ง. พ่อที่ไม่เข้าใจลูก

7. ทำไมกะทิจึงถูกขัดขวางไม่ให้รักแป้ง

- ก. กะทิยากจน
- ข. แป้งรักปลัดอำเภอ
- ค. พ่อของแป้งเกลียดกะทิ
- ง. กะทิเป็นคนขี้เกียจ

8. ขนมครกถูกเรียกขานกันในนาม “ขนมแห่งความรัก” เพราะเหตุใด

- ก. เป็นขนมที่หอมหวานปรุงจากแป้ง และกะทิ
- ข. เป็นอนุสรณ์ให้แป้งและกะทิ
- ค. เป็นขนมที่นำมาวางคว่ำหน้าซ้อนกัน
- ง. ถูกทั้ง ก. และ ค.

9. พ่อของแป้งมีนิสัยอย่างไร

- ก. รักลูกสาวมาก
- ข. รังเกียจคนยากจน
- ค. มีนิสัยอันธพาล
- ง. รักคนร่ำรวย

10. สุภาษิตใดตรงกับนิทานเรื่องนี้

- ก. ความรักทำให้คนตาบอด
- ข. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี
- ค. สร้างบ้านตามใจคนอยู่ ผูกอยู่ตามใจคนนอน
- ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 1

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง นิทาน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามความรู้เกี่ยวกับลักษณะของนิทาน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. นิทานหมายถึงอะไร

ตอบ เรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมา มุ่งให้เห็นความบันเทิง แทรกแนวคิด คติสอนใจ จนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยอย่างหนึ่ง

2. นิทานแตกต่างจากตำนานอย่างไร

ตอบ นิทานเป็นเรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมา มุ่งให้เห็นความบันเทิง แทรกแนวคิด คติสอนใจ จนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยอย่างหนึ่ง ส่วนตำนานเป็นเรื่องราวของความเป็นมาของสถานที่สิ่งของ

3. นิทานพื้นบ้านมีกี่ประเภท

ตอบ 11 ประเภท

4. นิทานประจำถิ่นมีลักษณะเด่นคืออะไร

ตอบ มักเป็นเรื่องแปลกพิสดารซึ่งเชื่อว่า เคยเกิดขึ้นจริง ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง บ่งบอกสถานที่และตัวละครชัดเจน อาจมาจากประวัติศาสตร์ อาจเป็นไปได้ทั้งมนุษย์ สัตว์ เทวดา ผี

5. บอกที่มาของนิทานพอคร่าว ๆ มีอะไรบ้าง

ตอบ 1. มาจากความต้องการให้เกิดความสนุกสนาน บันเทิง

2. มาจากความต้องการอบรมสั่งสอน

3. มาจากการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย จึงมีการสมมุติเรื่องราวขึ้นมา

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 2

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญนิทานที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม
(ข้อละ 2 คะแนน)

1. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในเวลาใด

ตอบ เวลาเช้า

2. ทำไมกบจึงอยากเกิดเป็นเด็กวัด

ตอบ เพราะเด็กวัดสบายกว่าพระ มันเห็นเด็กวัดหลายคนตื่นสายได้ และไม่ต้อง
ออกตามพระไปบิณฑบาตก็ได้

3. กบตัวนี้มีลักษณะนิสัยอย่างไร

ตอบ ขี้เกียจและเพ้อฝัน

4. ทำไมถึงบอกว่ากบบรรลุนิพพาน

ตอบ เพราะกบรู้ความจริงแล้วว่ามันเป็นตัวของตัวเองนั่นแหละดีที่สุด

5. ข้อคิดที่นักเรียนได้จากนิทานเรื่องนี้คืออะไร

ตอบ ไม่ต้องไปทำตามคนอื่น เป็นตัวเราเองดีที่สุด

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

1. ง	6. ค
2. ข	7. ก
3. ค	8. ง
4. ข	9. ข
5. ก	10. ค

ยินดีด้วยนะคะ
ที่ได้คะแนนผ่านเกณฑ์

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	บอกความหมายการอ่านจับใจความ	บอกขั้นตอนการอ่านจับใจความ	บอกขั้นตอนเทคนิคพินิจพินาโนรามา	ปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคพินิจพินาโนรามา	รวมคะแนน	คิดเป็นร้อยละ	สรุปผล การประเมิน		
		5	5	5	5	20		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
		รวม								
		คิดเป็นร้อยละ								

หมายเหตุ ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป หรือได้คะแนนตั้งแต่ 16 คะแนนขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางพนมวัลย์ แดงบุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบบันทึกการตรวจแบบฝึกหัด
การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนแบบฝึกหัด		คะแนน รวม	คิดเป็น ร้อยละ	สรุปผล การประเมิน	
		แบบ ฝึกหัดที่ 1	แบบ ฝึกหัดที่ 2			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		10	10	20			
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนแบบฝึกหัด		คะแนน รวม	คิดเป็น ร้อยละ	สรุปผล การประเมิน	
		แบบ ฝึกหัดที่ 1	แบบ ฝึกหัดที่ 2			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		10	10	20			
21							
22							
	รวม						
	เฉลี่ย						

หมายเหตุ ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินต้องได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป หรือ ได้คะแนน 16 คะแนน
ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางพนมวัลย์ แดงบุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนโดย นางพนมวัลย์ แดงบุสดี สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

สาระสำคัญ

การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านสามารถพัฒนาและฝึกฝนได้ ด้วยเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ และเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียน เกิดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการอ่าน การศึกษาค้นคว้า และการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบในเรื่องนี้แล้ว มีความสามารถดังนี้

1. บอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
2. บอกขั้นตอนของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
3. บอกลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาได้ถูกต้อง
4. ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาได้ถูกต้อง
5. สามารถจับใจความสำคัญเรื่องสั้นที่กำหนดให้อ่านได้ถูกต้อง
6. ตอบคำถามจากแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 80

สาระการเรียนรู้

1. การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
2. พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ
  - 2.1 สามารถจำแนกประเภทของงานเขียนได้
  - 2.2 สามารถแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็นได้

- 2.3 สามารถอธิบายความหมายของคำ สำนวน โวหารได้
- 2.4 สามารถตัดสินได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิดได้
- 2.5 สามารถบอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้
- 2.6 สามารถบอกแนวคิดหลักได้
- 2.7 สามารถบอกน้ำเสียง หรือความรู้สึกของผู้เขียนได้
- 2.8 สามารถบอกโครงเรื่อง สรุปเรื่องได้
- 2.9 สามารถประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้

3. เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เป็นการอ่านที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้อ่าน ให้มีความรอบรู้ สามารถสรุปสาระสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ขั้นเตรียม

- 3.1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
- 3.1.2 การปรับความเร็ว
- 3.1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม

3.2 ขั้นอ่าน

- 3.2.1 การสำรวจ
- 3.2.2 การติดตาม
- 3.2.3 การจดบันทึก

3.3 ขั้นสรุป

- 3.3.1 การจำ
- 3.3.2 การประเมินผล

4. การฝึกอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาเกี่ยวกับเรื่องสั้น เรื่อง “ความสุจริต”

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับความหมาย และพฤติกรรม

การอ่านจับใจความสำคัญ

1.2 นักเรียนทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับความหมาย และขั้นตอน การอ่านจับใจความจากใบความรู้แล้วร่วมกันอธิบายความหมายและขั้นตอน การอ่านจับใจความสำคัญ

2. ขั้นตอนการสอน

2.1 นักเรียนร่วมกันทบทวนลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา พร้อมทั้งอธิบายกิจกรรมในแต่ละลำดับขั้น

2.2 นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง เรื่องสั้น แล้วทำแบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถาม เกี่ยวกับลักษณะของเรื่องสั้น

2.3 ครูแจกแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น เรื่อง “ความสุจริต”

2.4 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ดังนี้

2.4.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

1) ครูแจกแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น เรื่อง “ความสุจริต” สนทนาเกี่ยวกับรายละเอียดของเรื่องสั้นที่นักเรียนอ่าน และที่ได้อ่าน จากสื่ออื่นๆ

2) แจงให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้เรียนเรื่อง การอ่านจับใจความเรื่องสั้น โดยฝึกอ่านตามขั้นตอนของเทคนิคพาโนรามา แล้วให้นักเรียน ศึกษาขั้นตอนการอ่าน โดยใช้เทคนิคพาโนรามา

3) ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเรื่องสั้น “ความสุจริต” ว่าเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องสั้น

2.4.2 การปรับความเร็ว

นักเรียนศึกษาสาระสำคัญของเรื่องสั้นจากใบความรู้ โดยครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า เรื่องสั้น คือเรื่องที่เล่าอย่างสั้น ๆ มีขนาดความยาว ของเรื่องที่ไม่กำหนดตายตัว แต่ต้องใช้คำไม่มากนัก โครงเรื่องก็ควรไม่มีความซับซ้อน จนเกินไป สามารถอ่านจบได้ในเวลาอันสั้น แนวคิดของเรื่องก็มีเพียงแนวคิดเดียว

2.4.3 การตั้งคำถาม

นักเรียนดูชื่อเรื่องสั้น แล้วช่วยกันตั้งคำถามว่า อยากทราบอะไร จากเรื่องสั้น เช่น

- 1) เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
  - 2) เหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างไร
  - 3) ผลเป็นอย่างไร
- ฯลฯ

ครูเขียนคำถามของนักเรียนลงบนกระดาน โดยยังไม่หาคำตอบ

2.5 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบ พาโนรามา ชั้นที่ 2
ชั้นอ่าน ดังนี้

2.5.1 การสำรวจ

ครูให้นักเรียนสำรวจเรื่องสั้นที่จะอ่านทั้งหมดอย่างคร่าว ๆ เช่น
ข้อความที่ตั้งเป็นชื่อเรื่อง อักษรย่อ คำยาก และดูแต่ละย่อหน้าอย่างคร่าว ๆ และตั้งเกดว่า
เนื้อเรื่องตอนใดมีสาระสำคัญสอดคล้องกับชื่อเรื่องมากที่สุด

2.5.2 การติดตาม

นักเรียนเริ่มอ่านเรื่องสั้นอย่างละเอียด โดยกำหนดเวลาให้อ่าน
ประมาณ 5 นาที ในขณะที่อ่านพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

2.5.3 การจดบันทึก

นักเรียนขีดเส้นใต้ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า แล้วจดบันทึก

2.6 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ชั้นที่ 3
ชั้นสรุปดังนี้

2.6.1 การจำ

นักเรียนช่วยกันสรุปความของแต่ละย่อหน้าจากที่นักเรียนจดบันทึก
ใจความสำคัญไว้

2.6.2 การประเมินผล

1) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเรื่องสั้นที่อ่าน แล้วให้นักเรียน
ช่วยกันตอบคำถามที่เขียนไว้บนกระดาน เพื่อประเมินผลว่านักเรียนสามารถจับใจความ
สำคัญจากการอ่านตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ และนักเรียนสามารถเก็บข้อมูลรายละเอียด
ได้มากน้อยเพียงใด

2) นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของ
ของเรื่องสั้น

2.6.3 นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ

2.6.4 เก็บกระดาษคำตอบแบบฝึกหัด แล้วให้นักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบแบบฝึกหัด โดยครูอธิบายให้แนวการคิดเกี่ยวกับการตอบแบบทดสอบแต่ละข้อ

3. ขั้นสรุป

นักเรียนและครูช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องสั้นอีกครั้ง และร่วมกันสรุปความหมายและขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ พร้อมทั้งร่วมกันสรุปขั้นตอนการอ่านแบบพาโนรามา

สื่อประกอบการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

1. แผนภูมิการอ่าน โดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
2. ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
3. ใบความรู้เรื่อง “เรื่องสั้น”
4. แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น เรื่อง “ความสุจริต”
5. แบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของเรื่องสั้น
6. แบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องสั้น
7. แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

การวัดผล

1. สังเกตความถูกต้องในการบอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ
2. สังเกตความถูกต้องในการบอกขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ
3. สังเกตความถูกต้องในการบอกลำดับขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
4. สังเกตการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
5. ตรวจสอบแบบฝึกหัดที่ 1 และแบบฝึกหัดที่ 2
6. ตรวจสอบแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

เครื่องมือการวัด

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
2. แบบฝึกหัด
  - แบบฝึกหัดที่ 1 ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของเรื่องสั้น
  - แบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องสั้น

3. แบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

การผ่านเกณฑ์ต้องได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมจากนิทานหลายๆ เรื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการฝึกจับใจความสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ.....

(นางพนมวัลย์ แดงบุสดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายขวัญใจ อุดมรัตน์)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านแกววิทยา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนของการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง

การอ่านจับใจความสำคัญ คือการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

ใจความสำคัญของเรื่อง คือ ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่าใจความสำคัญนี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่างเช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่องหรือความคิดหลักของเรื่องแต่จะเป็นอย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญก็คือสิ่งที่ป็นสาระที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง

ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าก็ได้ จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุดคือ ประโยคที่อยู่ตอนต้นย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อน แล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจน รองลงมาคือประโยคตอนท้ายย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อยก่อน แล้วจึงสรุปด้วยประโยคที่เป็นประเด็นไว้ภายหลัง สำหรับจุดที่พบใจความสำคัญยากขึ้น ก็คือ ประโยคตอนกลางย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความสังเกตและพิจารณาให้ดี ส่วนจุดที่หาใจความสำคัญยากที่สุดคือย่อหน้าที่ไม่มีประโยคใจความสำคัญปรากฏชัดเจน อาจมีประโยคหรืออาจอยู่รวม ๆ กันในย่อหน้าก็ได้ ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง

แนวการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ มีแนวทางดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะจะเป็นแนวทางกำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
2. สืบสวนส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้กว้างขวางและรวดเร็ว
3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความสำคัญ ได้ง่าย
4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว
5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำความเข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

ขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน
3. อ่านซ้ำตอนที่ไม่มีเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง
4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

ต่อไปเป็นความรู้เกี่ยวกับเรื่อง
สั้น ๆ ตามมาเลยครับ

